

ФИЛАТЕЛИСТА

Оријал

Савеза филателиста Србије

БЕОГРАД

7-8

XI ГОДИНА 1959

„ФИЛАТЕЛИСТА“ ОРГАН САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ БЕОГРАД

Власник и издавач: САВЕЗ ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

Уредништво: Сремска ул. бр. 6/IV

Одговорни уредник: Драгољуб М. Раичевић, Н. Београд, Сремски одреди 13. — Тел. 33.976

Све рукописе, наруџбине, рекламације слати на адресу: Инж. Александар Петровић, Београд, Војводе Драгомира ул. 25. — Тел. 40-277

Рукописи се не враћају.

САДРЖАЈ:

— : СЛАВНИ ЈУЛСКИ ДАНИ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ НАРОДА	— — —	97
С. Остојић: НАЈРЕЂЕ СРПСКЕ НОВИНСКЕ МАРКЕ	— — — —	98
Инж. М. Вернер: САКУПЉАЊЕ ПОШТАНСКИХ ЦЕЛИНА „ВИШИ СТУПАЊ“ У ФИЛАТЕЛИЈИ	— — — — — — — — — —	100
Инж. А. Петровић: ОТВАРАЊЕ ПРВЕ ПОШТЕ И ПУШТАЊЕ У ТЕЧАЈ ПРВИХ МАРАКА У ЦРНОЈ ГОРИ	— — — — — — — — — —	101
Д. Б. Стајић: ФИСКАЛНА УПОТРЕБА ПОШТАНСКИХ МАРАКА КНЕЖЕВИНЕ СРБИЈЕ	— — — — — — — — — —	105
Инж. А. Петровић: ОСАМДЕСЕТОГОДИШЊИЦА БУГАРСКЕ ПОШТАНСКЕ МАРКЕ	— — — — — — — — — —	106
— : КРОЗ ФИЛАТЕЛИСТИЧКИ СВЕТ	— — — — — — — — — —	106
— : ФИЛАТЕЛИСТИЧКА ШТАМПА	— — — — — — — — — —	108
— : ИЗЛОЖБЕ	— — — — — — — — — —	110
— : ОМЛАДИНСКА СТРАНА	— — — — — — — — — —	112
— : АЕРОФИЛАТЕЛИЈА	— — — — — — — — — —	115
— : НАШЕ МАРКЕ	— — — — — — — — — —	116
— : НАШЕ ЦЕЛИНЕ	— — — — — — — — — —	117
— : ПРИГОДНИ ЖИГОВИ	— — — — — — — — — —	118
— : СПИСАК ИЗДАЊА ЗАБРАЊЕНИХ ОД ФИП-е	— — — — — — — — — —	119
— : ГРУПНО ПУТОВАЊЕ ФИЛАТЕЛИСТА ЈУГОСЛАВИЈЕ НА МЕЂУНАРОДНУ ИЗЛОЖБУ У ПАЛЕРМУ	— — — — — — — — — —	121
— : ВЕСТИ ИЗ САВЕЗА	— — — — — — — — — —	122
— : НОВЕ МАРКЕ	— — — — — — — — — —	123

„FILATELISTA“ ORGANE DE L'UNION DES PHILATELISTES DE SERBIE

Propriétaire et éditeur: UNION DES PHILATELISTES DE SERBIE

Rédigé par un Comité de rédaction.

Redaction Rue Sremska 6/IV

Rédacteur en chef. Dragoljub M. Raičević, N. Beograd, Sremski odredi 13. Tel. 33-976

Manuscripts, commandes, réclamations doivent être envoyés à l'adresse: Ing. Alexandre Petrović, Voïvode Dragomira 25, Beograd. — Tel. 40-277

Les manuscrits ne seront pas renvoyés.

S O M M A I R E

— JOURS CELEBRES DE JUILLET DES PEUPLES YOUGOSLAVES (97). — S. Ostojčić: TIMBRES-POSTE SERBES POUR JOURNAUX LES PLUS RARES (98). — Ing. M. Werner: COLLECTIONNER LES ENTIERS POSTAUX — „DEGRE SUPERIEUR“ EN PHILATELIE (100). — Ing. A. Petrović: OUVERTURE DU PREMIER BUREAU DE POSTE ET MISE EN COURS DES PREMIERS TIMBRES-POSTE AU MONTENEGRO (101). — D. B. Spaić: USAGE DES TIMBRES-POSTE DU PRINCIPOTE DE SERBIE COMME DES TIMBRES FISCAUX (105). — Ing. A. Petrović: 80-e ANNIVERSAIRE DU TIMBRE-POSTE BULGARE (106). — A. TRAVERS LE MONDE PHILATELIQUE (106). — PRESSE PHILATELIQUE (108). — EXPOSITIONS (110). — PAGE DES JEUNES (112). — AEROPHILATELIE (115). — NOS TIMBRES-POSTE (116). — NOS ENTIERS POSTAUX (117). — OBLITERATIONS SPECIALES (118). — LISTE DES EMISSIONS INTERDITES PAR LA FEDERATION INTERNATIONALE DE PHILATELIE (119). — VOYAGE EN GROUPE DES PHILATELISTES YOUGOSLAVES POUR VISITER L'EXPOSITION INTERNATIONALE A PALERMO (121). — NOUVELLES DE L'UNION. (122). — NOUVEAUX TIMBRES-POSTE (123).

PRETPLATA za celu godinu 720 dinara **ABONNEMENT** par an: \$ 3,5; — Frs. 1000; — L 1,5; — DM 15. PRETPLATA se šalje na račun Uredništva kod Komunalne banke grada Beograda 101-704-5-289

Cena dvobroja Din. **120**

СЛАВНИ ЈУЛСКИ ДАНИ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ НАРОДА

Југословенски народи, настањени на терену, који је увек био под ударцима освајачких народа из Азије и Европе, под вековним борбама са тим поробљивачима, изградиле су се као непоколебљиви поборници слободе, мира и љубави међу народима и као огорчени борци против свих оних, који су били противници слободе и тлачитељи и експлоататори малих народа.

Југословенски народи и за време Другог светског рата нису погнули главе пред много већим, јачим и опремљенијим непријатељима, нису могли да се помире да буду робови поробљивача целе Европе. Скоро са голим рукама, али наоружани безграничном љубављу према слободи, ухватили су се у коштац са Хитлером, Мусолинијем и другим њиховим сателитима и народним непријатељима у земљи. Не са страхом од те страшне немани, већ с највећим одушевљењем и песмом полазили су и стари и млади, и мушко и женско да смрскају ту неман и да ослободе своју земљу од те гамади.

И Седмог јула 1941 године планула је прва пушка, — сигнал за борбу за слободу и независност, — у Србији у Белој Цркви.

Колико је велики значај тога дана био у нашој борби за ослобођење, приказао је Маршал Тито у свом говору у Нишу поводом прославе Седмог јула: „Седми јул је значајан и велики датум у историји наших народа. Наши народи имају у својој историји не мали број великих датума; напосе српски народ има велики број датума, који обележавају најмучније тренутке његове историје... Али Седми јул спада међу највеће дане у историји српског народа и историји свих народа Југославије. — Значај Седмог јула је многострук. Једно од најзначајнијих обележја Седмог јула је у томе, што је баш у Србији, где су слободарске традиције народа увек биле на висини, тога дана пукла прва пушка и што је српски народ дао доказа да је спреман дати небројене жртве не само за своју слободу него и за слободу свих народа Југославије. Тај дан је значајан и по томе, што је датум почетка борбе свих народа Југославије, који су врло брзо пошли стопама српског народа”.

Тринајестог јула кроз брда Црне Горе зачуле су се слободарске песме и речи пуне одушевљења за позив у борбу против окупатора. Образоване су чете омладинаца и омладинки, старих и младих, који су осећали велики бол од срамоте која им је нанета издајом и предајом непријатељу њихове слободне груде, која је кроз векове давала јунаке равне Обилићу, који су чували слободно српство и полагале животе за ту светињу, — и похрлили у борбу са много надмоћнијим непријатељем, да покажу целом свету да у њиховим грудима куца јуначко срце, пуно љубави за слободом.

Двадесет и другог јула дигао се и народ Словеније на оружану борбу против окупатора и домаћих издајника. „Још 29 априла, на иницијативу Комунистичке партије Југославије, у Словенији је основана Освободилна фронта као општенародна политичка организација за борбу против фашизма. Од априла до краја јула извршене су свестране припреме за народни устанак, које су биле резултат деловања Партије и Фронте, резултат огромног утицаја на народ Словеније, над којим је окупатор вршио страховите репресалије и погроме”. (Извод из „Борбе”)

Двадесет седмог јула устају на оружје и народи вечито робљене и тлачене Босне и Херцеговине. Сироти и изгладнели радници градова и села, жељни не само хлеба, него и слободе, свесни да само слободан радни

народ у овим покрајинама може постићи бољи живот, пошли су у борбу не хајући за своје голе животе, — дајући из својих редова најистакнутије и најпожртвованије руководиоце, као што је и народни херој, Симо Шолаја, надничар и шумски радник, — и са осталом браћом гинули, али доносили слободу једном по једном месту, једном по једном крају.

„Двадесет седмог јула, одазивајући се позиву комунистичке партије, и хрватски народ је устао да оружјем у руци брани свој опстанак, своју слободу и своју част од окупатора и његових усташких слугу. Истовремено је кренуо у борбу за нови, човека достојан живот, за нову Хрватску, за истинско братство и јединство с осталим народима Југославије. — За славне јулске дане припремала га је комунистичка партија. Развијала је у њему љубав према слободи, ширила идеју братства и јединства...”

Тих славних јулских дана и у Македонији су се вршиле припреме за устанак и ослобођење од непријатеља, који су је били поробили, па су у октобру и они пружили руке осталој браћи у Југославији.

Тако су сви угњетавани, понижавани и изабљивани редови наших народа ушли славних јулских дана у редове ослободилачке борбе, да се заједнички боре за слободу Југославије, за бољу и срећнију будућност њених народа под вођством свог вође Тита.

Најређе српске новинске марке

Међу најређе српске поштанске марке спадају новинске марке са цртежом државног грба кнежевине Србије и с ликом кнеза Михаила Обреновића (Каталог Југофилателије бр. 1—4, 12—15 и 18—19), а нарочито, ако су ове марке прошле кроз пошту и тамо

жигосане. Ретке су зато, што су се по прописима који су важали за њихову употребу и праксу, која се том приликом створила, лепиле само на новине и часописе, који су стизали у Србију из иностранства, и то тако,

да су се приликом отварања новина и омота са часописа, готово увек морале поцепати или оштетити. Вероватно, претпостављајући да ће се марке уништити цепањем, управа пошта није издала изричито наређење о њиховом жигосању. Додуше, у тач. 16 првог одељка „Наставленија (Упутства за извршење новог Закона о поштама од 25. I. 1866, од 13. III. 1866 стоји да ће се марке на „пошиљањима под прекрштеним завитком прилепљивати на адресу и то где се завитак (омот с адресом) са самим писменом (новином, часописом) додирује” — што, истина, не значи да ове марке није требало поништавати жиговима. Међутим, на неким пограничним поштама, ове марке су ипак биле жигосане, па остале, код отварања новина и часописа, и неоштећене, јер се нису увек лепиле тако, да су се морале и поцепати. Овако жигосаних и неоштећених марака познато је, нажалост, свега неколико примерака од 2 паре првог штампања. Међу најбоље очуване, а уједно и најлепше жигосане свакако је онај добро познати примерак од 2 паре првог штампања (Кат. Југофилателије бр. 2) налепљен на „Босанском Вјестнику” од 13. VIII. 1866, који је излазио у Сарајеву, а приспео у Србију преко поште Карантин Рача. Овај јединствени при-

мерак, који је некада припадао породици Вука Караџића, променио је неколико власника, а сада се налази у чувеној збирци Макса Х. Беса из САД.

Ове су марке ретке и зато што је, прва наклада марака с грбом била необично мала: од 1 паре 2.040, а од 2 паре само 1.944 примерка. Најзад, треба имати у виду и чињеницу, да су прве новинске марке биле кратко време у употреби (свега нешто више од 10 месеци), и да број претплатника на стране новине и часописе из Србије у то доба није могао бити велики.

Кад све ове околности имамо у виду, биће разумљиво зашто прве новинске марке, оригинално жигосане, претстављају велику реткост.

Слично је и са маркама с ликом кнеза Михаила. Пре свега, и за њих су важили, што се тиче употребе, исти прописи, који су важили и за прве новинске марке. И оне су се лепиле на пограничним поштама на новине из иностранства на начин прописан у том „Упутству“ од 13. III. 1866. Од новинских марака с ликом кнеза Михаила најређи су примерци трећег штампања, од фебруара 1869 године, нарочито вредност од 1 паре (Каталог Југофилателије бр. 18—19).

Новинске марке од 1 паре с ликом кнеза Милана Обреновића такође се ретко налазе жигосане. Да ли по навици и обичају, који је важио још од првих новинских марака, или на основу неког прописа, који нам није познат, — чињеница је да су ове марке врло често прецртаване оловком или пером, или су остале нетакнуте, онакве какве су биле залепљене, а врло ретко поништаване поштанским жиговима. Марке од 1 паре првог штампања (Кат. Југоф. бр. 20), уколико су поништаване, обично су жигосане равним или овалним жиговима „НАПЛАЋЕНО“, а сасвим ретко и жиговима с ознаком места.

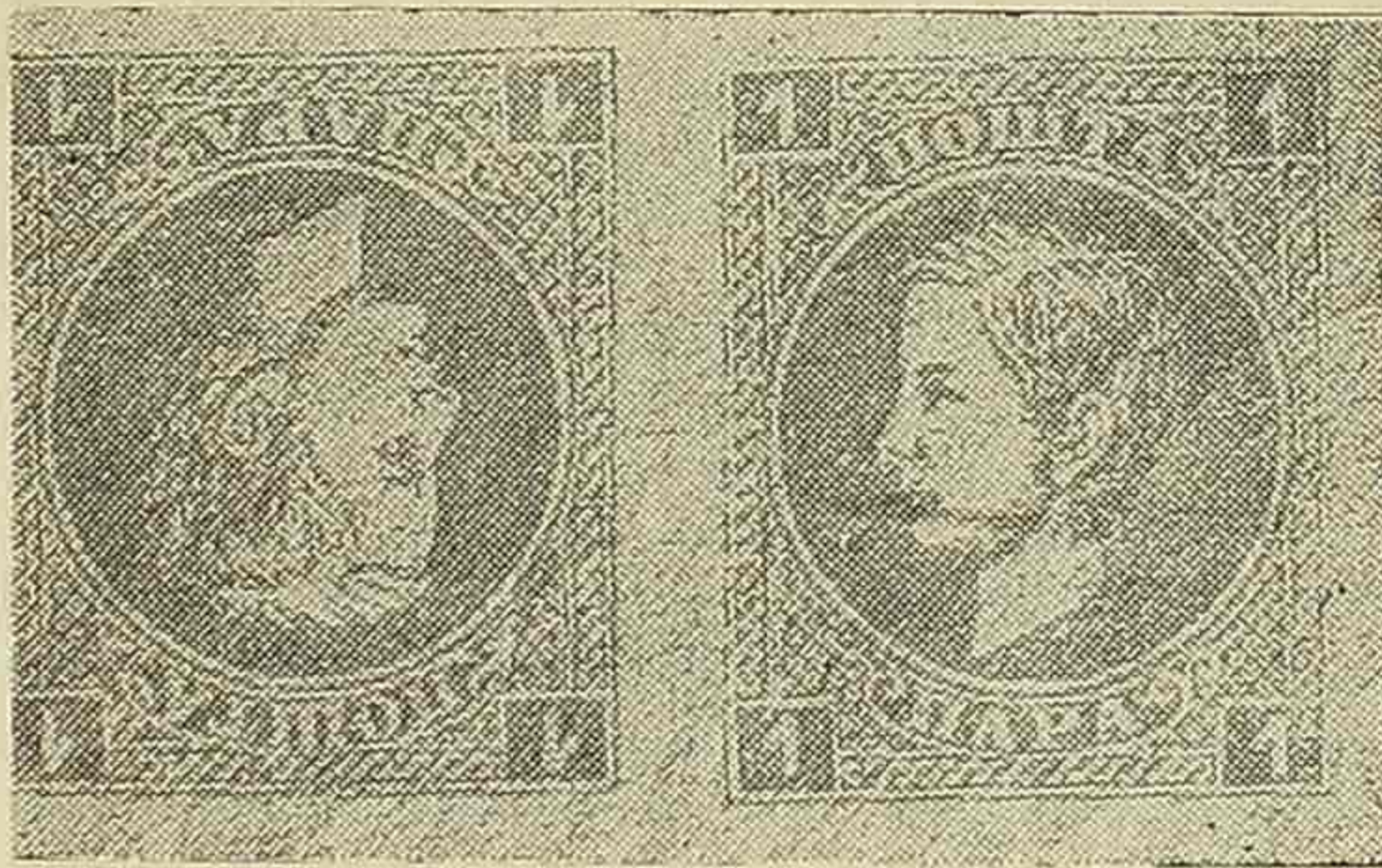
Друго штампање марака од 1 паре (Кат. Југоф. бр. 26) изашло је почетком 1872 године. Ове марке, што је интересантно, зупчане су линијски $11\frac{1}{2}$ до $12\frac{1}{2}$ у разним комбинацијама овог зупчања, или су пуштене у употребу незупчане. Да ли су ове марке, по правилу, требале да буду незупчане, па је само један мали део грешком прозупчан, — није се могло утврдити. Тачно је, међутим, да од ових марака има много више незупчаних него зупчаних. Познато је да су незупчане марке другог штампања биле у употреби већ од фебруара 1872 године, дакле одмах после њиховог пуштања у течај. Међутим, зупчане марке су ретке, а нарочито поштански жигосане, а нарочито на новинама или фрагментима.

Изменама и допунама у Закону о поштама од новембра 1872 године повишена је такса за отправљање новина од једне на две паре за сваки број новина до 10 драма (32 грама) тежине, а за сваку даљу тежину од 5 драма (16 гр.) на још по две паре. Ова промена поштанске тарифе захтевала је израду нових марака од 2 паре. У том

циљу Министарство унутрашњих дела, под којим су онда биле поште у Србији, предузело је (фебруара 1873 г.) мере за штампање ових нових марака. Образована је и посебна комисија, која је водила рачуна о

њиховој изради и којој је било стављено у дужност да исте треба да буду готове до 1 јуна 1873 г., кад су марке доиста и биле пуштене у течај. У међувремену марке од 1 паре, због повећане таксе, трошиле су се у већим количинама него што је било предвиђено. Стога је министарство унутрашњих дела предвидело могућност израде нове емисије марака од 1 паре у тиражу од 100.000 примерака. Судићи по папиру и бојама, свакако да је у току марта или априла 1873 године доиста и оштампана ова количина марака од 1 паре. Ово потврђује и чињеница да је већа количина ових марака, заједно с преосталим вредностима с ликом кнеза Михаила, касније продата на лицитацији.

По опису који сам добио један пар марака од 1 паре, од којих је једна у односу на суседну марку оштампана наглавце (tête-bêche), припада, чини ми се, овом последњем штампању. Тај пар био је некада у збирци ђенерала Рашића, односно краља Милана, а касније у збирци Р. Ферарија. Године 1923 марке су продате на лицитацији у Паризу за 5.000 златних франака. Још увек се овај пар марака налази у Паризу у збирци једног познатог сакупљача српских марака. Благодарје Инж. Д. Станимировићу, професору уметничке фотографије из Париза, доносимо снимак ових најређих српских поштанских марака, — једини до сада познати примерак. Марке нису најбоље очуване: обе су са наборима, али имају оригиналну гуму, што потврђује уверење да се не ради о примерцима из макулатуре, већ о грешки у штампи.

Крајем 1878 године оштампана је друга наклада марака од 2 паре с ликом кнеза Милана, која се од прве разликује по папиру, распореду штампарске плоче и другим типичним манама услед оштећених клишеја (сломљено слово „Т“ у речи „ПОШТА“ и др.). Како прва наклада ових марака (од 1. VI. 1873) није била потпуно утрошена и како је у међувремену изменама и допунама Закона о поштама од 19. XII. 1879 била укинута наплата таксе за отправљање новина, само врло мали број марака ове друге накладе оригинално је, поштански, жигосан и стога оне, нарочито на новинама, претстављају велику реткост.

Веома ретко, новинске марке су се употребљавале и за франкирање писама или допуну одговарајуће таксе уместо редовних франко марака. Оваква писма веома су цењена и тражена међу сакупљачима, уколико се и овде не ради о спекулативним творевинама.

Прве новинске марке, као и оне с ликом кнеза Михаила и Милана, фалсификоване су од разних лица. Оне су обично, у колико се не ради о маркама на целим новинама (па и онда нисмо увек потпуно сигурни у њихову исправност, јер постоје и такви фалсификати), услужно жигосане, јер су појединци, још пре Првог светског рата, злоупотребљавајући своје званичне положаје, исте поништавали с оригиналним поштанским жиговима. Најзад, оне су поништаване и с лажним жиговима домаћег и страног порекла.

Чињеница да их има много лажних, код неких филателиста умањује жељу за њиховим скупљањем, док с друге стране, код оних упорних и више заинтересованих, ствара посебну драж и јача напоре да се исте пошто-пото пронађу и њима украсе своје збирке.

С. Остојић

Сакупљање поштанских целина — „виши ступањ“ у филателији

Под именом „поштанске целине“ подразумевају се поштанске коверте, дописне карте и други обрасци (у неким земљама омоти за новине, упутнице и др.), на којима се налазе отиснуте поштанске марке (наштампане, а не налепљене). — Ово смо дефинисали због тога, што многи сакупљачи погрешно сматрају као целине коверте са налепљеном серијом марака и пригодним жигосањем. — Размена таквих целина са иностранством није ни у једној земљи ограничена, па се много лакше може доћи до њих путем дописивања са иностраним партнерима.

Ако мало боље погледамо у чему се ове целине разликују од марака, доћи ћемо лако до констатације, да се скоро ниучему не разликују, јер и оне врше исте функције као и поштанске марке, издају се од стране поштанских управа, а после извршења функције, за коју су намењене (преписка или наплата извесне предвиђене таксе за учињену птт услугу), све те целине могу се исто тако сакупљати, сврставати у збирке, па чак и специјализовати до степена студија, — као и поштанске марке.

Прве целине су издате још 1840 године у Енглеској; то су познате „Mulardy“ коверте и омотнице за преписку, које су данас веома ретке и тражене у круговима сакупљача. — Од тога времена до данас све државе, све самосталне птт територије, па чак и неке локалне градске и друге поште — издавале су безброј разних целина, које се широм света сакупљају и обрађују у веома интересантне збирке.

Сакупљачи целина, или како их код нас зову „целинаши“, малобројнији су од сакуп-

љача марака, али ипак имају у многим државама своја друштва, па чак и своје савезе; врше размену, издају своје часописе, одржавају изложбе, конференције, конгресе итд. — све исто као и филателисти уопште.

Пре педесетак година није се могла ни замислити једна збирка марака, у којој не би биле приказане и целине, паралелно са поштанским маркама. Касније је интересовање за овим подручјем мало опало, јер су поједине државе емитовале све више и више различитих марака, тако да су сакупљачи једва могли одржати темпо са тим разним емисијама, а већ после Првог светског рата постало је немогуће сакупљати све марке света, — толико је било различитих нових издања. — Наравно, филателисти су тада почели да напуштају оне територије сабирања, које су им биле најнезгодније; — престали су да сакупљају поштанске дописнице и коверте баш због тога, што је за њихово сортирање требало имати посебне албуме, или, као што су то многи сакупљачи радили, — изрезали би марке са тих целина и тако изрезане делове целина лепили у албуме, — не мислећи при томе, да су на тај начин упропашћивали целине, јер се вредност признаје само примерцима потпуним — целим — неоштећеним. Баш због тако масовног упропашћавања целина, неке од њих су постале веома добре и данас свуда тражене.

На великим међународним филателистичким изложбама последњих година показало се, да је сакупљање целина широм света опет завладало и да задобија све већи значај. За поједине збирке целина дате су високе награде, а на последњој изложби „Interposta

59" у Хамбургу видимо да су збиркама целина разних подручја додељене: 4 златне медаље, 2 златно-сребрне, 6 позлаћених, 7 сребрних, 2 посребрене, 4 бронзане и 4 дипломе. — Ово је ванредан успех целинаша на једној тако великој светској изложби, као што је била ова у Хамбургу.

И наши југословенски целинаши постигли су већ у неколико махова друге и треће награде са својим збиркама целина и то на највећим међународним изложбама, иако те збирке можда — нити по потпуности, нити по обради, — нису у свему одговарале захтевима изложбеног објекта за једну такву изложбу.

Ако вршимо паралелу — колико утрошеног времена и средстава треба имати да се изгради једна збирка марака (билоког подручја), да се са истом може постићи друга награда на светској изложби, — а са колико труда и времена можемо то постићи добро састављеном збирком целина, — резултат ће бити око 1 : 10 у корист целина у односу на поштанске марке. — То нам даје повода за размишљање зашто не бисмо интензивније почели са сакупљањем наших и других целина (првенствено поштанских карата)?! Материјала имамо доста; — само од 1945 године, па наовамо издато је код нас разних дописница и коверата са отштампаном марком, — а све ово се још може релативно лако пронаћи и обрадити у ванредно укусној збирци, а успех за уложени труд сигурно не би изостао. — Наша подручја: Србија, Босна, Црна Гора, Југославија, — па разне емисије војних власти и др., — све могу бити ванредна подручја за обраду, одличан материјал за изградњу било генералне, било специјалне или чак и студијске збирке. — Треба отпочети, — уверен сам да ће многи наши сабирачи у релативно

кратком времену моћи да изађу са својим збиркама и на светске изложбе и да постигну завидан пласман са тим својим збиркама.

У Хамбургу за време „Interposte 59" одржали су и сакупљачи целина разних земаља ширу конференцију. — На том састанку било је ванредно интересантних предавања из области сакупљања целина; било је много дискутаната од стотина присутних целинаша, — а после свега се могло закључити да је сакупљање целина у ствари „виши ступањ у филателији", — јер озбиљан целинаш има пред собом исти проблем као и студиозан скупљач марака, — а ако се истраживачки бави са овим подручјем, наићи ће на још више нерашчишћених етапа — у помањању увек актуелне стручне штампе, која је код опште филателије знатно распрострањенија, — а то све баш даје драж сакупљању целина; то даје импулса и воље да се човек јаче залаже у проналажењу примерака, који нису још познати били и који би красили збирку тих сакупљача као до тада непознати примерци (ово важи за неке специјалности боје наштампане марке, папира и сл.).

Сакупљање целина пружа јако широко поље рада, јер се и ту човек може оградити не само на поједине земље или колоније, већ и на изградњу разних тематских збирки, као што су, на пример, целине издате поводом спортских приредби или олимпијада, за пропаганду сузбијања тбц-а; затим разне провизорне целине, издања ратна, локална итд. Свака од тих тема је привлачна, свака од тако изграђених збирки може бити кандидат и за највеће награде на националним изложбама, — а и на светским изложбама.

Инж. Мирко Вернер

Отварање прве поште и пуштање у течај првих марака у Црној Гори.

У „ПТТ Архиву" св. 2 објављена је критика Марка Цвјетковића на „Приручник марака југословенских земаља Црне Горе" од Инж. Владимира Флека. Тим радом М. Цвјетковић ме је потстакао да и ја дам своје мишљење о неким питањима, која је он у тој својој критици истакао. Од њих су главна: о времену отварања редовне поште на Цетињу и о времену пуштања у течај првих црногорских марака.

Марко Цвјетковић објавио је до сада, колико нам је познато, још два чланка, у којима је третирао та питања: 1) у „Филателисти" за 1954 годину „Осамдесета година поштанске марке Црне Горе"; — 2) у св. 1 „ПТТ Архива" 1958 године „Како је и када дошло до увођења редовне поштанске службе у Црној Гори". У ова два написана, као и у критици на „Приручник" Цвјетко-

вић је изнео податке о отварању првих црногорских пошта, које је прикупио из разних дела и листова Црне Горе и из цетињског архива.

Али, о истој теми писао је и у целом свету познати филателистички писац Инж. Едвин Милер, који је пре Хитлеровог уласка у Беч био уредник једног од најбољих филателистичких часописа у то време — „Die Postmarke" и једне библиотеке коју је тај часопис издавао, а написао је и неколико значајних дела из историје пошта и филателије Аустроугарске и суседних јој земаља. О успостављању прве поште и пуштању првих марака Црне Горе он је први пут објавио чланак „Die Einrichtung des Postdienstes in Montenegro und die erste Markenausgabe dieses Landes" у том бечком часопису 1929 године, на основу података прикупљених из

бечких и задарских архива. После дваестину година опет се враћа овој теми и, на основи докумената објављених у наведеном чланку „обогаћених великим бројем других неиздатих докумената и материјала“ спремио је обновљен рад на енглеском језику и објавио га у „The Collectors — Philatelist“ у Њујорку; исти је преведен на француски и 1951 године објављен у швајцарском листу „Berger Briefmarken-Zeitung“, а отуда и на српски у „Филателисти“ за 1952 годину.

Подаци ова два писца о претходним радовима, па и о самом времену отварања првих пошта у Црној Гори не слажу се у свему, те нам остаје да их проучимо, проценимо, те да покушамо да дођемо, заједно са Цвјетковићем и Милером, до тачних, непогрљивих података, користећи расположиви нам материјал.

Цвјетковић у напред наведеном чланку у „Филателисти“ пише: „Од маја 1871 до априла 1873 год. размјена поштанских пошиљака са иностранством вршена је између Цетиња и Котора на начин, што је сву пошту за Црну Гору примао у Котору Петар Рамадановић, црногорски агент, на кога је била и адресирана, и отпремао је у запечаћеним омотима или кесама, према количини и обиму пошиљака, по сталном поштоноши на Цетиње Јовану Пиперу, угледном трговцу, који је пошту распоређивао и испоручивао примаоцима. Пошту пак из Црне Горе за Аустро-Угарску и даље преко ње отпремао је Пипер агенту Рамадановићу у Котор на исти начин, а овај је исту предавао на даљу отпрему пошти Котор, — плаћајући прописане поштанске таксе.“ — „Редовна поштанска служба у Црној Гори иако без сопствених поштанских марака, уведена је априла месеца 1873 год. тј. након ступања у живот поштанске конвенције закључене са Аустро-Угарском у Задру 1871 г.“, — а „прве поштанске марке Црне Горе пуштене су у течај 1 маја 1874 год. по н.к. Овог дана употребљени су, такође први пут, поштански жигови и остали поштански реквизити, те је на тај начин и од тог дана поштанска служба у Црној Гори уређена.“

Цвјетковић своје трђење „темељи на чињеници да је у јануару те (1873) године ступила на снагу поштанска конвенција склопљена између Црне Горе и Аустро-Угарске, па је након њеног приспећа на Цетиње, а најкасније у априлу 1873 год., почела да ради пошта у Цетињу, а одмах затим у Ријеци и Вир Пазару.“ Потврђује свој навод и једним огласом у „Гласу Црногорца“ бр. 1 од 21 априла 1873 год., који гласи: „Претплата и рекламација нека се шаље право на Цетиње преко Котора Администрацији а само дописи и друга писма Уредништву“, а „на Рамадановића, црногорског агента у Котору нека се више не адресују писма . . . јер ћемо их ми исто уредно добијати.“ Затим као доказ наводи и ставку из „протокола примања Државног правитељствујућег сената црногорског из 1874 год., под којим је уписан приход од

поштанске службе до 1 маја (по н.к.) 1874 год.“

Инж. Милер наводи у чланку „Успостављање поштанске службе у Црној Гори и прво издање њених марака“ (у „Филателисти“ бр. 1 за 1952 г.): да је 25 маја 1871 год. потписан „Поштански споразум закључен између владе Њ. ц. кр. Величанства и Њ. Височанства кнеза Црне Горе“. Као време ступања на снагу био је утврђен 1 септембар 1871. Међутим, пошто у Црној Гори тада не беше још ниједног поштанског уреда, нити поштанске управе, морало се одложити ступање на снагу тога споразума, што је и сам кнез Никола тражио.

Аустриско министарство трговине, достављајући предрачун за реквизиите потребне за поштанске уреде у Црној Гори 17 августа 1872 (П. бр. 20.406/1194) дирекцији пошта у Задру, ставља јој у дужност да води даље преговоре са црногорском поштанском управом, која је у међувремену уведена у живот, а која пак у ствари још није имала ничим управљати, пошто још увек ни једног јединог поштанског уреда није било у Црној Гори.

У том периоду времена били су у току припремни радови за израду марака; још у 1872 години послати су кнезу пробни отисци на сагласност, а враћени су тек у априлу 1873 године са кнежевом сагласношћу, па је одмах издат налог штампарији за израду, и ова је већ у мају била испоручила целокупну поручену количину марака управи поштанске економије, код које су и остали реквизиити за црногорске поште стојали спремни за одашиљање.

„Преговори ради стављања на снагу поштанског споразума даље су напредовали. 29 јануара 1873 године даде министарство спољних послова сагласност на уговор; али, при уставом прописаном решавању кроз оба дома парламента, појавиле су се неке тешкоће. Тек 2 априла 1873 године би преброђена и ова препрека; 27 маја 1873 године би споразум званично објављен и, најзад, 11 јуна 1873 год. објављен и у поштанском службеном листу. Ни са тиме споразум није још био ступио на снагу, већ је било изрично одређено, да ће за почетак дејствовања следовати још нарочито наређење.“

У „Die Postmarke“ за 1930 годину, на страни 39 објављено је да је накнадно утврђено „помоћу књига о лиферицијама гравера Бургера, који је тада лиферовао све жигове за аустриску поштанску управу, да је он излиферовао поштанском економату у Бечу 1 фебруара 1873 године жигове за поштански уред у Цетињу. То су била два једнокружна жига, који су били веома слични и могли се разликовати међу собом само по положају појединих слова у натпису ЦЕТИЊЕ у ћирици и у датумима.“

Министарство трговине одобри у новембру 1873 године да се црногорској поштанској управи пошљу сва поручена помоћна средства, па и поштанске марке и поштански жигови.

Тек 24 марта 1874 год. (П. бр. 10.052) задарска дирекција пошта саопштила је аустриском министарству трговине, да се црногорска поштанска управа изјаснила да поштански уред на Цетињу отвори 15 априла, евентуално 1 маја 1874 године и да се у овом року и поштански споразум стави у дејство. Министарство трговине стави наредбом од 9 априла 1874 г. (П. бр. 11.390) на снагу поштански споразум са Црном Гором од 1 маја 1874 год.

Са ступањем у живот поштанског споразума требало је да буду отворене поштанска линија Котор — Цетиње и пошта Цетиње.

У истој својој студији, у одељку о поштама и поштанским жиговима, Милер подвлачи да је према званичним архивима ван сваке сумње само једна једина пошта — Цетиње — била отворена у време успостављања поштанске службе у Црној Гори. Чињеница, да су једино жигови за пошту Цетиње били израђени и испоручени пре 1 маја 1874 године, само поткрепљује навод о успостављању те једине поште.

Овде морамо да наведемо и шта је о отварању пошта писао Инж. Вл. Флек у свом Приручнику марака Црне Горе, на који је ставио примедбе Цвјетковић у „ПТТ Архиву“ бр. 2, — јер и код њега има неслагања и са Цвјетковићем и са Милером.

На страни 10 Инж. Флек каже: „Напокон је године 1873 ипак дошло до склапања и ратификације поштанске конвенције, а идуће године и до испоруке потребног материјала за поштански уред на Цетињу“, а на страни 11: „Одмах иза тога отворене су поште и у Ријеци и у Вир-Пазару“, и мало даље на истој страни: „Пошта на Цетињу отворена је 15 свибња 1874. године, јер одређени рок од 1. свибња није могао бити одржан из непознатих разлога“. — На страни 142 стоји: „... Прва пошта основана је на Цетињу. Нешто касније, али ваљда још исте године отворене су поште на Ријеци и у Вир-Пазару. Пошта на Цетињу отворена је одмах након склапања поштанске конвенције с Аустријом дне 10 свибња 1874.“

Цвјетковић је и у свесци 1 „ПТТ Архива“ дао још нешто више образложења за своје тврђење да је редовна поштанска служба у Црној Гори уведена у априлу 1873 године, али ипак, сви ти његови докази нису довољно убедљиви.

Огласом „Гласа Црногорца“ показује се укидање — обустава посредништва П. Рамадановића у Котору, али се из њега не види шта је било на Цетињу: да ли је био успостављен редован поштански уред или је и даље пошту примао и распоређивао трговац Пипер или неко други. Зна се пак да је у то време учињено нешто да се убрза и олакша пренос поште између Котора и Цетиња и обратно: поштијер је примао у Котору, непосредно у поштанском уреду, пошту упућену за Црну Гору, а ону из Црне Горе предавао директно поштанском уреду у Котору. Раније је то вршено једанпут не-

дељно, а од тада је почето по три пута у недељи.

За тај пренос између Цетиња и Котора и обратно свакако се наплаћивала нека поштарина, и од тога је вероватно била сабрана она сума, која је била предата Државном правитељствујушчем сенату до 1 маја 1874 године.

Навод из „Педесет година на престолу Црне Горе“ да је „књаз Некола службу поштијера између иностранства и унутрашњости све више проширивао, а године 1873 установио у својој држави сталан и редован поштански саобраћај, како између појединих мјеста у унутрашњости, тако и између Црне Горе и иностранства, — да је те године ступила на снагу поштанска конвенција између Црне Горе и Аустро-Угарске“ — не доприноси утврђењу правога стања ствари у установљењу првих пошта у Црној Гори. У овом делу се више радило на томе да се прикажу у што лепшој форми постигнућа за време владавине кнеза Николе, него да се документарно утврди тачно право стање. — Оно проширење службе поштијера између иностранства и унутрашњости биће раније поменуто увођење редовне везе путем поштијера између Котора и Цетиња три пута недељно за писма и једанпут за аманете и пакете место дотадашњег преноса само једанпут у недељи. И то је свакако напредак у служби, али то је само увођење редовите службе поштијера и убрзање преноса поште, а не и доказ за постојање поштанског уреда на Цетињу.

Изгледа да се по потпису конвенције од стране министра Андрашија и пре увођења у живот те конвенције у међусобном саобраћају отпочело у Црној Гори са наплаћивањем поштарине и са директном везом са поштом у Котору (што није ниучему нарушавало прописе конвенције), али ипак изгледа да је стање на Цетињу остало исто и да су поштанске пошиљке примане и издаване као до тада, преко Јована Пипера или неког другог, — а само је уведена наплата поштарине, за коју не знамо како је и преко кога наплаћивана и ко је ону прикупљену суму предао Државном правитељственом сенату. Можда је то чинила она „поштанска управа без иједног поштанског уреда“, коју помиње Милер?! Разјашњење овога, али документовано, неопходно је и можда би могло и допринети утврђењу времена успостављања поште на Цетињу.

Мислим да би нам у решавању овог питања добродошло и једно поређење са ранијим увођењем поште у Београду.

Тадашње стање поште у Црној Гори може се рећи да је било исто као што је било у Србији 1833 године, кад је кнез Милош издао указ (20 децембра 1833) о уступању преноса писама из Земуна и Панчева у Београд консулу београдском Панци Х. Стоилу и о „подели сваком своје долазећа писма на уређено време“ и за то да наплаћује „по пет чаршиски пара поштарине“. — И

поред одредаба о преносу и разношењу писма и о наплати поштарине није се узео 20 децембар 1833 за време отварања поште у Београду, већ, као што је познато, 25 мај 1840.

И Др. Перо Ђ. Шоћ у свом делу „За историју пошта и телеграфа у Црној Гори (прештампаном из „Ратника“ 1928 год. у Београду) пише о првим почецима поштанског саобраћаја: „о пошти налазимо трага у буџету владавине Владике и Господара Петра II Петровића-Његоша (1830—1851). У буџету је било предвиђено „за поштијера 75 талијера плате годишње“. „То је био „поштијер“ — поштоноша, који је једанпут седмично носио са Цетиња у Котор писма и новине и отуд их доносио. У томе је био читав поштански саобраћај тога времена. Није био већи ни за доба Књаза Николе. — Редовни поштански саобраћај установљен је 1877 године, између појединих места у Црној Гори и између Црне Горе и иностранства“.

И из овог навода из дела Др. Шоћа, који је добро познавао поштанске прилике у Црној Гори, види се каква је била служба поштијера 1873 године. И он овде наводи да је 1873 године установљен поштански саобраћај између појединих места у Црној Гори, али нигде не тврди да је био установљен макоји редован поштански уред у тој земљи.

Из напред наведених извода из дела поменутих писаца о отварању првих пошта и пуштању у течај првих марака у Црној Гори могу се, као вероватни, извести ови закључци:

— да се први поштански саобраћај у Црној Гори састојао у преносу поште између Цетиња и Котора путем поштијера једанпут седмично (између Рамадановића у Котору и Јова Пипера на Цетињу); унутрашња пак служба „вршена је нередовно за све време до априла 1873 године“.

— да је почетком 1873 године „поштански саобраћај унапређен“: увођењем „стал-

ног и редовног поштанског саобраћаја, како између појединих места у унутрашњости, тако и између Црне Горе и иностранства“ тј. између Цетиња и Котора, — примањем и предавањем поштанских пошиљака у Котору непосредно код тамошњег поштанског уреда, — а не преко Рамадановића — трипут недељно за писма и једанпут за аманете и пакете, — увођењем наплате поштанске таксе за пренос поштанских пошиљака;

— да је она сума новаца, предата Државном правитељственом сенату за период пре 1 маја 1874 год., свакако приход од наплаћене поштарине за пренос пошиљака путем поштијера;

— да је пошта на Цетињу била отворена за редовно пуно пословање 1 маја 1874 год. (по н.к.), а не у априлу 1873 год. (како наводе Цвјетковић и Шоћ), нити 10 маја 1874 год. (како наводи Инж. Флек);

— да су прве црногорске марке за писма биле пуштене у течај 1 маја 1874 год., — кад је била отворена и пошта на Цетињу, а не 10 маја 1874 год., како се наводи у свима европским каталозима, па и код Инж. Флека (на страни 14 пом. Приручника), па смо и ми сви тако држали, док нису Др. Шоћ (у швајцарском листу „Berner Briefmarken-Zeitung“ бр. 2 за 1954 год.) и Цвјетковић (у „Филателисти“ бр. 8—9 исте године) утврдили 1 мај (по н.к.) као дан пуштања марака у течај на основи извештаја о свечаном отварању поште на Цетињу објављеног у „Гласу Црногорца“ бр. 15 од 20 априла 1974 год. (по ст. к.).

Мислим да ће бити интересантно да овде наведем податке о отварању и осталих пошта у Црној Гори, које сам ја прикупио, (у 3 ступцу), ради поређења са Цвјетковићевим подацима, које је он навео у свом приказу Флековог Приручника у 2 свесци „ПТТ Архива“, (у 2 ступцу) као и са Флековим подацима из његовог Приручника (у 1 ступцу).

Андријевица	1894	1894	1. VII. 1894
Бар (од 1908 Ст. Бар)	1879	1879	1879
Беране	1913	1912	24. XI. 1912
Бијело Поље	1913	1912	24. XI. 1912
Боан	1913	1909	1. IX. 1909
Велимје	1898	1898	1898
Вир-Пазар	1874	1873	1874
Високи Дечани	1913	1912	1913
Владимир	1913	1914	
Горанско	1913	1903	1. I. 1903
Грахово	1896	1896	20. VI. 1896
Даниловград	1881	1879	1879
Ђаковица	1913	1912	Пре 10. XII. 1912
Жабљак	1896	1898	1898
Исток	1913	1914	1. VII. 1914
Колашин	1891	1891	1891
Лијева Ријека		1908	1. IX. 1909
Љеш			Крајем 1912
Муричани	1913		

Никшић	1879	1879	1879
Његуши	1896	1896	20. VI. 1896
Острог			
Пећ	1913	1912	6. XII. 1912
Плав	1913	1912	25. XI. 1912
Плавница	1913	1909	1. IX. 1909
Плевље	1913	1912	23. XI. 1912
Подгорица	1879	1879	1879
Пристан (од 1908 Бар)		1895	
Ријека	1874	1873	1874
Рожај	1913	1912	20. XI. 1912
Св. Иван Медовски		1912	22. XI. 1912
Св. Никола			
Скадар	1913	1913	10. IV. 1913
Стари Бар (раније Бар)		1908	
Тополица	1913		
Тузи	1913	1912	5. X. 1912
Улцињ	1880	1880	1880
Џетиње	1874	1873	1. V. 1874
Шавник	1898	1898	1898
Шаховићи	1913		1913

Из овог упоредног прегледа види се да неки подаци нису потпуни, а код неких пошта нису наведени никакви. Ја сам своје податке прикупљао са разних страна, из разних дела (на пример, за Боан, Лијеву Ријеку и Плавницу по Др. Шоћу), али до неких нисам могао доћи, те сам ту оставио празна места.

С овим мојим приказом жеља ми је да дам потстрека за даље истраживање тачних података о истакнутим питањима. Нарочите наде полажем на даље истраживање у архивама Црне Горе, а можда и у Котору.

Инж. А. Ј. Петровић

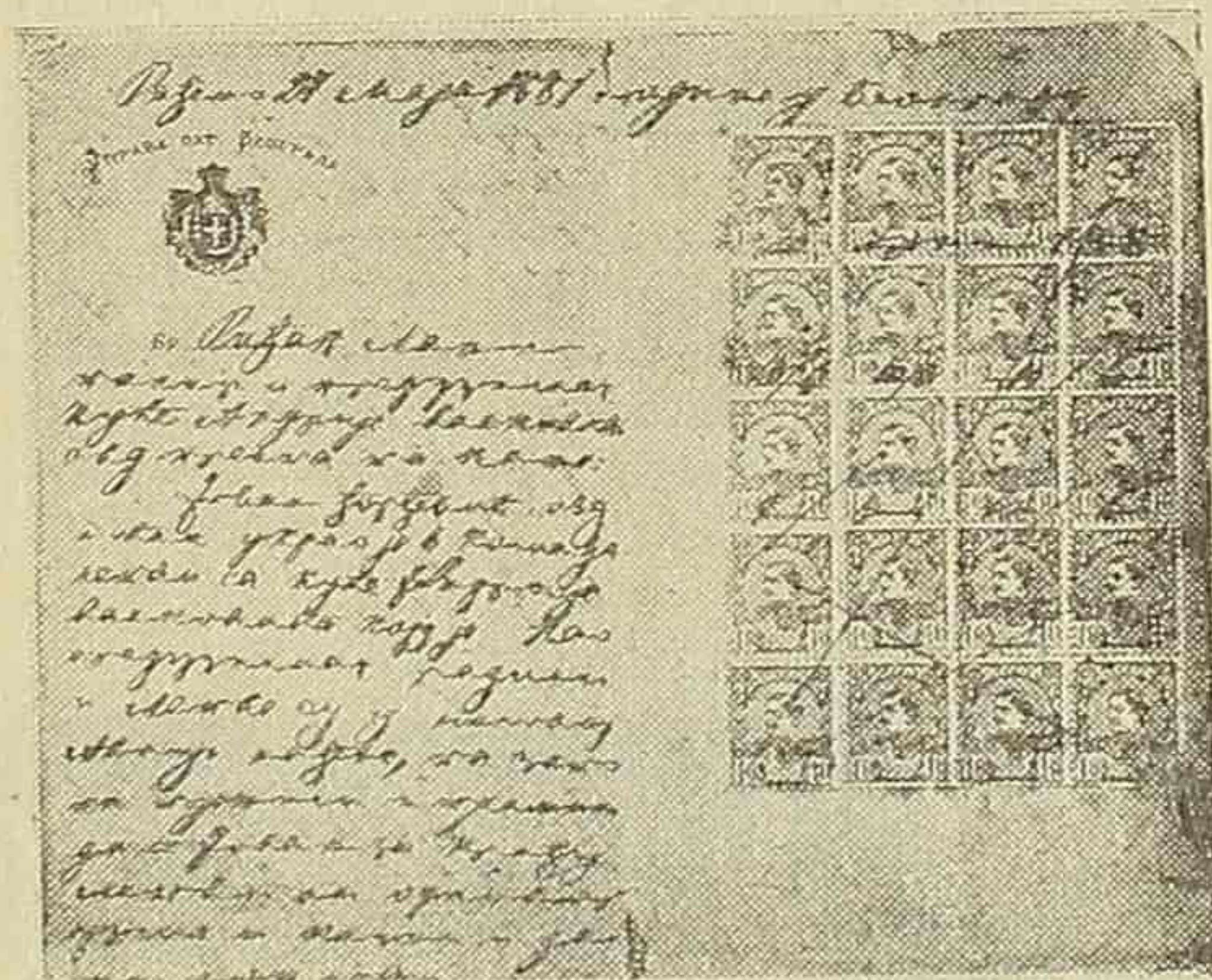
Фискална употреба поштанских марака кнежевине Србије

Таксене марке у Србији појавиле су се тринајест година после издате прве поштанске марке. Увођење првих поштанских марака у Србији било је предвиђено за 1 април 1881 (13 април по н. к.).

Прве таксене марке штампане су у Паризу и нису биле у предвиђеном року испоручене, тако да су стављене у употребу тек 24 августа 1881 (6 септембра по н. к.). У том временском периоду, дакле између 13 априла и 6 септембра 1881 године, употребљаване су тадашње поштанске марке са ликом кнеза Милана Обреновића (издање од 13 новембра 1880) у таксене сврхе. Документа, на којима су ове поштанске марке имале фискалну употребу, данас су врло ретка. После дугог трагања за оваквим документима успело нам је доћи до четири примерка, на којима се налазе следеће поштанске марке: 1) 20 комада по 10 пара, 2) 10 комада по 20 пара, 3) 8 комада по 25 пара и 4) 2 комада по 1 динар. Нису још пронађена документа са употребљеним поштанским маркама од 5 и 50 пара, нити са комбинованим вредностима.

По документима, с којима располажемо имала се наплаћивати на поднеску такса по тар. 89 тадањег таксеног закона од 2 динара.

Службене архиве из тог времена ретко су сачуване. Ратови су их немилице уни-

штавали, па стога специјалне збирке наших скупљача не располажу са овим за нас врло интересантним примерцима.

Употреба поштанских марака у фискалне сврхе није ретка појава ни у другим земљама, а ни касније код нас. Њу често изазивају ванредни догађаји и услед тога настале несташице таксених марака. После Првог светског рата, од 1918 до 1920, затим 1941 и 1945 године могу се наћи поштанске марке употребљене као фискалне.

Скупљачи у иностранству врло цене и граже овакав материјал. Постоји код њих интересовање и за наше највеће реткости, нарочито у Америци, али наши скупљачи треба да настоје да наш ретки материјал остане код нас.

У последње време од стране неколицине наших скупљача интензивно и темељито се проучавају таксене марке Србије. То на-

стојање потпуно је оправдано и могу се очекивати жељени резултати. Том њиховом настојању нека допринесу и ови подаци о употреби српских поштанских марака у фискалне сврхе.

(По подацима добивеним од Г. Николе Рукавине из Загреба).

Д. Б. Спајић

Осамдесетогодишњица Бугарске поштанске марке

До 1878 године Бугарска је била турска провинција и у њој су биле у употреби турске марке, које су у то време биле у оптицају. Кад је Бугарска на Берлинском конгресу (13 јула 1878 године) призната за самосталну државу (под номиналним турским суверенитетом), од тада је за унутрашњу пошту наплаћивана такса у готовом, а поштанске пошиљке су биле жигосане франко-жиговима. То су били бугарски предфилателистички објекти. За инострану кореспонденцију служило се аустријским и француским поштама, које су биле отворане у већим местима, нарочито у трговачким центрима, за време турске владавине.

Тек 13 маја 1879 год. Бугарска је добила своје марке. Те су марке израђене у Русији (у државној штампарији у Петрограду, данашњем Лењинграду), са сликом хералдичког лава са кнежевском круном, са вредносним ознакама у сантиметрима и у франку. Све су вредности имале исту слику, израђену у два бојама, на папиру који је био употребљаван и за израду тадашњих руских марака, — са истим водознаком. Било је издато пет вредности: од 5, 10, 25, 50 сантима и 1 франка. Ове су марке у почетку биле поништене жигом са петокраком звездом, без ознаке места и датума.

Иако још под турским суверенитетом, Бугарска је, потпомогнута од Русије, примљена за члана Светског поштанског савеза 1 јула 1879 године.

Упоредо са издањем поштанских марака почела се развијати у Бугарској и филателија. Како наводи чехословачка „Filatelie“, Христо Г. Данов издао је 1881 године у Пловдиву први бугарски албум за сабираче поштанских марака. Уопште, пада у очи да се филателија била развијала много јаче у унутрашњости Бугарске него у њеном главном граду — Софији. — Године 1891 у јануару почео је излазити у Панађуришту први бугарски филателистички часопис „Тимброфил“ под уредништвом А. Кирилова. После две године било је основано у Пловдиву прво бугарско филателистичко (тимброфилско, — како се тада звало у Бугарској) друштво, које је од 15 септембра 1893 године почело издавати свој часопис „Глас бугарског тимброфилског друштва“.

За прославу 80 годишњице првих бугарских поштанских марака издала је бугарска управа пошта у мају 1959 године једну серију марака и два блока са разним сликама из поштанске службе.

А. Петровић

„DER JUNGSAMMLER“ О НАШЕМ ПРИГОДНОМ ЖИГУ

Овај западнонемачки омладински филателистички часопис у броју 45 за јули 1959 г. доноси слику нашег пригодног жига употребљаваног на Јуфизу IV и следећи текст:

„Доносимо слику врло лепог пригодног жига југословенске поште за Јуфиз IV, прву југословенску националну омладинску филателистичку изложбу у Дубровнику, одржану у мају 1959 године.

Како је лепо, што се у иностранству увек не придржавају кружног облика за пригодне жигове! Савезна пошта имала би доста да се поучи из тога“.

ИЗ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА

Ове године, емисија „Права човека“, коју издаје управа пошта ОУН сваке године 10 децембра, биће замењена емисијом „Светске године избеглица“.

ИНЖ. МИЛОШ ХРДЛИЧКА УМРО

Један од врло вредних сарадника и члан редакционог одбора чехословачког часописа „Filatelie“, инжењер Милош Хрдличка умро је 14 јуна у 49 години живота. Скоро у свакој свесци овог часописа могло се читати његово име испод разноврсних његових радова. И уредништво часописа, и чехословачка филателија, и сви читаоци овог часописа његовом смрћу претрпели су велики губитак.

КОВЕРТЕ „ПРВОГ ДАНА“ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА

Приликом издавања двеју нових вредности за ваздушну пошту од 5 и 7 ц. (издатих 9 фебруара 1959 г.) њима је франкирано и жигосано „жигом првог дана“ 413.566 коверата.

ПРИГОДАН ЖИГ ОУН ЗА СВЕТСКУ ИЗБЕГЛИЧКУ ГОДИНУ

Поштанска администрација Уједињених нација објавила је да ће од 29 јуна бити у употреби жиг с натписом „Светска избегличка година 28. VI. 1959 — 1. VII. 1959“. Тај жиг ће се употребљавати до 31 августа 1959 године.

ПОВЛАЧЕЊЕ ИЗ ПРОДАЈЕ МАРАКА ОУН

Према објави Поштанске администрације Уједињених нација у јуну ове године повучене су из продаје следеће марке: од 3 и од 8 ц. посвећене Дану Уједињених нација, издате 10 децембра 1957 г. Последњи дан продаје ових марака био је 30 јуни. После тога све преостале залихе су уништене.

СПОМЕН ИЗДАЊА У ИРСКОЈ

До сада је филателистички отсек пошта у Даблину продавао већину старих ирских издања. Међутим, од 20 јула, са издањем Guinness ступа на снагу једна нова уредба. Спомен издања остајаће у продаји само за шест месеци, док ће повучене вредности моћи да се користе од филателиста у року од три месеца. Све старе марке, издате пре 20 јула, биће дефинитивно повучене 1 октобра.

САРСКА ОБЛАСТ

Економско припојење Сарске области Западној Немачкој свршено је од 5 јула у поноћи Рубрика Сарске области дефинитивно је закључена, и од 6 јула су у употреби марке Западне Немачке.

ФИЛАТЕЛИЈА У МАЂАРСКОЈ

„Le Monde des Philatelistes“ доноси вест, да се број филателиста у Мађарској за кратко време утростручио. Савез филателиста има сада више од 200 клубова са више од 100.000 чланова.

МЕЂУНАРОДНЕ ИЗЛОЖБЕ У 1960 ГОДИНИ

Према закључку донесеном у ФИП-и у 1960 години биће приређене три велике међународне филателистичке изложбе: у априлу у Барселони, у јулу у Лондону и Варшави.

У Варшави ће се идуће године одржати и међународни конгрес ФИП-е,

О ИЗДАЊИМА ПОШТАНСКИХ МАРАКА У ПОЉСКОЈ

Из чехословачке „Филателије“: 1957 године у Пољској су издате 53 поштанске марке у вредности 84.95 зл., а у 1958 години издата је само 41 марка, али у номиналној вредности 222.85 зл.

ПРОСЛАВА ФИЛАТЕЛИСТИЧКОГ ДРУШТВА У ЦИРИХУ

Најстарије филателистичко друштво у Швајцарској, у Цириху прославило је своју 75 годишњицу приредбом велике изложбе поштанских марака у априлу ове године.

СПОМЕН МАРКЕ ЗА ИЗЛОЖБУ У ХАМБУРГУ

Мада су две спомен марке за филателистичку изложбу „ИНТЕРПОСТА 59“ у Хамбургу (В. у бр. 5—6 „Филателисте“) штампане у 2.500.000 пари, није их било довољно за задовољење целокупне потражње.

На настојања Савеза немачких филателиста одобрен је један нови тираж, али овога пута да доплатак иде у корист колоније за летовање берлинске деце. Поруџбине за ово издање примаће се до 1 августа и величина тиража ће се одредити према поруџбинама, које се до тада изврше.

Код филателиста се приметило узнемирење због завршних речи у поштанском коминикеу о овом новом тиражу, да треба стрпљиво поднети мале модификације, које проистичу из техничких услова. Ове речи као да наговештавају да овај други тираж неће бити идентичан с првим.

Ако би разлике биле осетне, то би на крају биле две различите емисије.

Филантропија би овим послом у истини била задовољена, али не и филателија, јер би се оствариле наде шпекуланата с првим издањем ових марака.

ПРОГРАМ ИЗДАЊА МАРАКА У ДРУГОМ ПОЛУГОДИШТУ 1959 У УАР

Поштанска управа УАР предвиђа за Египат следећа издања у току другог полугодисhta 1959 године:

23 јула — шест пригодних марака у вредностима од 10 до 50 милијема за серију „Саобраћај и везе у УАР“. Мотиви ће бити редом: железнице, аутобуски саобраћај, ваздухопловни и поморски превоз, телефонске везе и нова Поштанска штампарија у Каиру. Предвиђени су и блокови с маркама од 50 милијема;

2 септембра — једна спомен марка од 10 милијема за стогодишњицу музеја у Каиру;

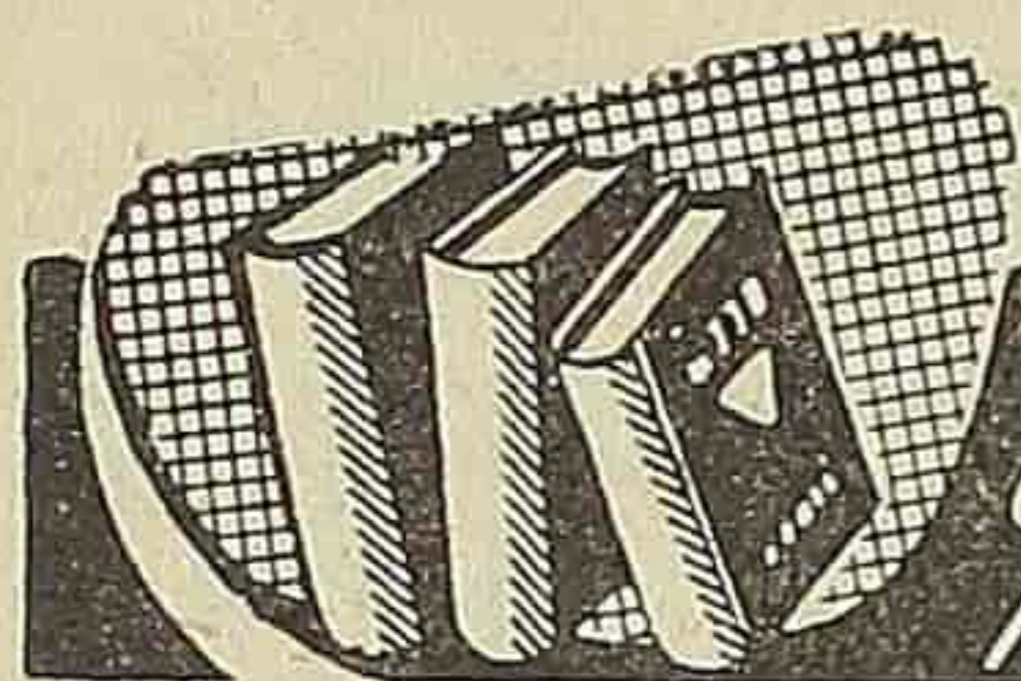
24 октобра — две пригодне марке с доплатним вишком (10+5 и 35+10 милијема) за Међународни дечји дан и УНИЦЕФ;

У октобру или новембру — једна пригодна марка од 10 милијема поводом почетка радова електричне хидроцентрале на Асуанској брани;

23 децембра — једна пригодна марка од 10 милијема обележиће дан победе код Порт Саида 1956.

За Сирију предвиђене су две пригодне марке за ваздушну пошту од 15 и 35 пара поводом тринајестогодишњице евакуације француских трупа. Мотиви: мапа Сирије и хрстова гранчица; буктиња и раскинути ланци.

Љ. М.

Филателистичка штампа

П Т Т СТРУЧНИ ЧАСОПИС ЗАЈЕДНИЦЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ПОШТА, ТЕЛЕГРАФА И ТЕЛЕФОНА

Ових дана је изишао број 1 стручног гласила ПТТ службеника. Бавиће се искључиво стручним питањима и проблемима из п.т.т. службе. Излазиће двомесечно и по потреби. Уређује га редакциони одбор. Главни и одговорни уредник Владимир Шенк; уредник Милан Мартиновић.

На првим странама објављена је слика и кратак животопис новог генералног директора пошта, телеграфа и телефона, Првослава Васиљевића, који је крајем априла постављен на ову дужност.

И ми, филателисти, поздрављајући га на овом новом положају, желимо му успеха у раду и надамо се да ће неопходна сарадња Савеза филателиста и Генералне дирекције ПТТ под његовим руководством поћи путем, који ће донети користи обема странама.

Поред других стручних чланака из поштанске, телеграфске и телефонске службе објављени су у овом броју и чланци Дејана Тубиновића „Југословенска издања пригодних марака“ и „Лековито и индустријско биље на маркама“.

ФИЛАТЕЛИЈА, гласило Филателистичког савеза Хрватске:

Број 5. — Садржај: Н. Рукавина: „Филателистичка документација о борби против куге и колере у нашим крајевима“; — Д. Новак: „Проблематика умјетничког израза на маркама“; — Инж. Сл. Мондекар: „Још о прошлогодишњим издањима“; — Др. Вук Симић-Вукановић: „У пирамидалној композицији“; — „Актуелне биљешке за тематике“; — „Наше марке“ и др.

Број 6. — Садржај: М. Рот: „Где је тискано прво издање марака с ликом кнеза Милана?"; — Д. Брус: „Сабирачи и штампа“; — Леа Машић: „Филателија и естетика“; — З. Дујмић: „Интересантна варијанта код „Мостара““; — П. Бајер: „Филателистички ликови — Инж. Драгутин Мандл“ — „Марке Европе и осталих континената“ и др.

LIPSIA BRIEFMARKEN-KATALOG 1959. EUROPA. Свеска II (од 1945 године).

У издању Енциклопедије — Лајпциг изишла је и ова II свеска веома добро уређеног каталога марака европских земаља, који је својом солидном обрадом стао у ред најбољих каталога марака. Ова свеска садржи, на 866 страна, све марке издате од 1945 године до октобра 1958 године, са свима потребним подацима и са врло чистим, јасним сликама сваке од њих. Ово је издање темељито прерађено и допуњено; унесене су многе исправке и допуне ранијих података. Неке земље, као Чехословачка и СССР, поново су прерађене. Код СССР изузетно су у ову свеску унета сва издања још од 1918 године због велике важности Октобарске револуције за историски развитаk човечанства. — Цене наведене у каталогу не значе продајне цене, већ дају само вредности за размену; оне показују однос вредности марака међу собом. Каталог може послужити и размењивачима и купопродавцима.

Као и друге земље, и Југославија је добро обрађена за сва издања од 1945 године — Демократске федеративне Југославије — до септембра 1958 године, до серије франко марака „Индустрија и главни градови Југославије“.

Напомињемо да је овај каталог пожњео лепе успехе на великим европским изложбама: сребрне медаље у Лајпцигу (1950 г.), у Загребу (на Јуфизу III, 1956), у Варшави, Москви и Лајпцигу 1957 г.

Овај се каталог може топло препоручити нашим филателистима — као наставак I свеске (за издања до 1944 године); — може бити веома користан путовођа у сабирању и проучавању европских марака.

На крају да напоменемо да се издају и допуне каталога (Lipsia — Katalogergänzungen).

ФИЛАТЕЛЕН ПРЕГЛЕД, орган Министарства веза и Савез филателистичких друштава у Бугарској.

После дужег периода времена, у коме бугарски филателисти не имадоше свој орган, од 1 јануара ове године појављује се под горњим насловом нов часопис, који ће унести нов потстрек у филателистички живот бугарских филателистичких друштава.

Имамо пред собом прва три броја овог часописа. Судећи по њиховом садржају, може се очекивати да ће „Филателен преглед“ успети да попуни десетогодишњу празнину у историји бугарске филателије и да ће заиста бити добар руководилац правилног развоја филателије у Бугарској.

ЈУГОСЛОВЕНСКА ВАЗДУШНА ПОШТА 1923—1934 ГОДИНЕ

У „Filatelie“, часопису чехословачких филателиста, бр. 10 од 25 маја 1959 г. објављен је чланак др. Ј. Бисека о југословенској ваздушној пошти за време од 1923 до 1934 године, за које време југословенске поште нису имале посебне марке за ваздушну пошту, иако су их све околне земље већ биле издале (Мађарска 1918, Румунија 1928, Бугарска 1927, Аустрија 1922, Албанија 1925, Грчка 1926).

Као први загранични лет писац наводи на линији Будимпешта — Београд у мају 1923 године. Међутим, први лет је био на линији Београд — Венеција 15 априла 1923 године.

Писац затим наводи прве летове на линијама: Праг — Београд 27. VI. 1924, Београд — Беч у 1925 години, а затим Београд — Варшава, Београд — Париз, Београд — Стамбол и Београд — Букурешт, а уз њих даје и употребљене жигове и њихове боје, као и авионске налепнице. — На крају говори о летовима Беч — Грац — Загреб — Београд од 31 марта 1930 године.

ZBOR MLADIH FILATELISTOV SEVERNE SLOVENIJE V MARIBORU POZDRAVLJA JUFIZ IV

У част Јуфиза IV и за Збор младих филателиста Северне Словеније штампан је на уметничком папиру проспект са поздравом Јуфизу IV. У проспекту је поред днев-

ног реда Збора и напис „Наш рад са омладином“, као и Поздрав др. Ивана Рибара, претседника савеза филателиста Југославије филателистичкој омладини.

Поред тога штампан је и пропагандни летак који је пуштен из спортског авиона аероклуба „Жарко Мајцен“ у Марибору на Дубровник. Текст летка: „Филателистичка омладина Марибора поздравља ЈУФИЗ IV и младе филателисте Дубровника“ — „Посјетите Прву југословенску омладинску филателистичку изложбу“.

DER JUNGSAMMLER

Овај лист бележи већ пету годину излажења; посвећен је омладини; садржи увек по четири странице материјала интересантног не само за омладину, већ и за одрасле сакупљаче. Уз сваки број приложен је и по један лист слика новитета из европских и ваневропских земаља са кратким обавештењима. — Лист излази месечно (сем августа — због школског распуста). Издавач му је Савез немачких филателиста, а одговорни уредник Хартвиг Данеш, Швелм, пошт. факс 112. Савезна република Немачка.

НОВА ФИЛАТЕЛИЈА, гласило Филателистичке звезде Словеније.

Примили смо бр. 1—3 за 1959 годину „Нове филателије“, која нам је причинила радост после тако дугог одсуства.

Прошла година је закључена са бројем 4—6.

У овом тробоју (1—3) на уводном месту је неколико речи о Јуфизу IV — Омладинском Јуфизу, а затим је објављен наставак упута „Филателија — Филателист“ од Ј. Бара, у коме је било говора о лепилу.

Главни део ове свеске сачињавају извештаји о новим издањима марака, пригодних жигова, коверата првог дана. Наше марке обухватају период од издања „Сутјеске“ од 1. VI. 1958 до „Туристичке серије“ од 16. II. 1959; жигови од Београда (од 22. VI. 1958) до Загреба (од 10. XII. 1958). Највећи део свеске захвата „Филателија у свету“ на 20 страна. — Обрађена је и рубрика „За сабираче тематике“: спорт, фауна, флора и др. из материјала објављеног у одељку „Филателија у свету“.

КАКО СКУПЉАТИ МАРКЕ (Писмо једног филателисте)

Набавио сам превод књиге „КАКО СКУПЉАТИ МАРКЕ“, која је издата од стране Ген. дирекције ПТТ и предузећа „Југофилателија“.

Летимичним прегледом ове књиге запазио сам неке, вероватно непажњом штампара настале грешке, које сматрам да су битне па на њих скрећем пажњу:

На страни 66 уместо текста слике „Висока штампа“ треба да стоји текст слике под насловом „Равна штампа“ са стране 67.

На страни 67 уместо текста слике „Дубока штампа“ треба да стоји текст слике са стране 66.

На страни 67 уместо текста дође слике треба да стоји текст горње слике.

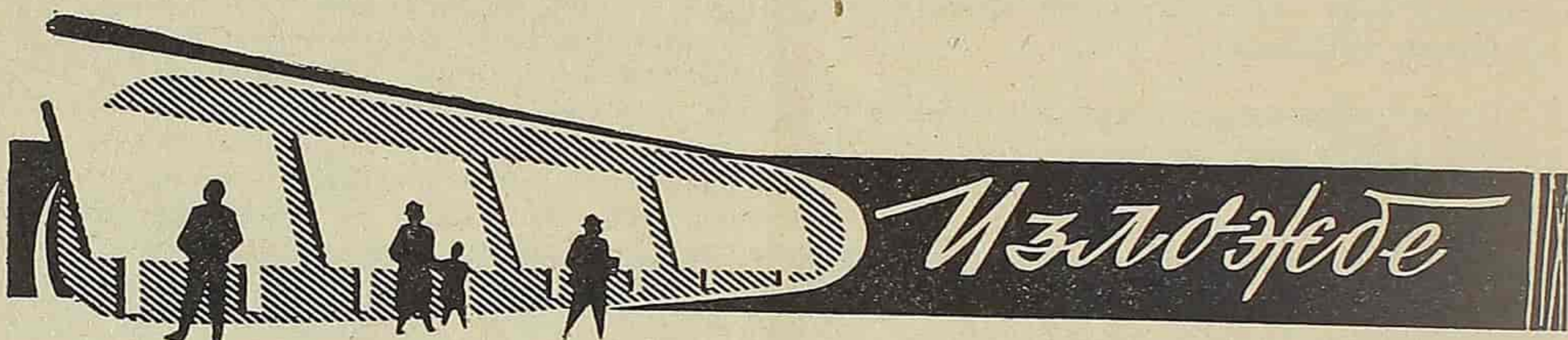
На страни 105 уместо слике изнад наслова „Оквино зупчање“ треба да стоји слика са стране 104, а на њено место треба да дође слика са стране 105.

На страни 165 прва реченица испод слике гласи: Али овако „сендвич сечење“, а

треба, мислим, да гласи: Али овако „сендвич сушење“.

Сматрао сам за потребно да на ово скрећем пажњу из разлога, што је књига намењена првенствено почетницима, па би било незгодно да одмах и на првом кораку упознавања са елементарним појмовима из филателије добију погрешна обавештења. Мислим да би се издавачи одужили свим купцима књиге када би објавили ове исправке преко дневних листова.

Инж. В. Ј. Худак, арх.

IV ЈУГОСЛОВЕНСКА ФИЛАТЕЛИСТИЧКА ИЗЛОЖБА — ЈУФИЗ IV СМОТРА НАШЕ ФИЛАТЕЛИСТИЧКЕ МЛАДОСТИ

Било је то мајских дана 1959 године, под вечито плавим небом Дубровника, на обалама нашег плавог Јадрана. Тај стари јединствени град, срце Гундулићеве Дубравке, окићен заставама прослављао је Дан

младости. У тај свечани староставни Дубровник сливали су се низови људи и омладине разног узраста од Марибора до Титовог Велеса, носећи поздраве јединственој изложби — изложби филателистичке младости.

На обали, преко пута сликовитог Локрума, мало изнад старих лазарета лежи Умјетничка Галерија. Њој беше одређено да прими једну изложбу — једну међу пр-

вим изложбама те врсте у свету. Четврта по реду југословенска филателистичка изложба створена је од изложака младих филателистичких трудбеника. На њој се нису могле да виде реткости као на Јуфизу III; није се у њу улазило кроз огромну слику марке као на Јуфизу I; није марка имала толико живости као код Јузифа II. Ту је било нешто друго; ту се осећао мирис свежине; ту се осећала младост.

Ко ће моћи да заборави отворење ове изложбе! Седа коса председника Др. Рибара, његов звонки глас и његове биране речи омладини одзвањале су у атрију. А око њега — десетине главица наше деце у живописној ношњи Конавља, филателистичка младост Дубровника, цвеће...

Такав је био почетак Јуфиза IV, а такав је био он цео. Уз ванредне збирке, већ помало и студијске, југословенских земаља, уз одличне збирке европских држава и већ солидне колекције жигова, десетине тематских збирки из области уметности, бродарства, флоре и фауне, Геофизичке године... Али, то су већ одраслији омладинци! То је озбиљнији део изложбе, где застаје пасионирани сакупљач и зуре кроз стакло витрина... То је слика ове изложбе... Уз њу бих хтео да се сетим и оне деце, чија слабачка рука не разазнаје још добро ни слова... Да се сетим малих излагача из школе „Бранко Радичевић“ из Новог Сада, из вредног кружока у Марибору, из филателистичког центра у Сарајеву. — Они нису добили велике медаље у јакој конкуренцији, јер им то нису дала строга правила; они су задобили наша срца, — јер ће то бити кроз пар година они, крај чијих ћемо витрина с озбиљношћу и великим интересовањем да се задржавамо, као што смо и данас, на овој изложби гледали:

— пет лепих експоната Надице Јанићијевић из Београда,

— марке ВУДНЕ и „Децу на маркама“ брата и сестре Шарчевића из Суботице,

— марке Југославије Младена Колонића и Боривоја Ивановића из Загреба,

— велика уметничка дела на маркама Звонимира Крзнарића из Загреба,

— марке Босне и Херцеговине Јанеза Елзнера из Сарајева, а и још десетине носилаца медаља, који нека ми опросте што их, због скучености простора у часопису, не могу све поименце да споменем.

Сви сте ви били дивни учесници Јуфиза IV!... Нека не станете на овоме. Пођите и даље у омиљеном занимању и уложите још више труда, да сваки наш Јуфиз буде све јачи израз наше омладине, њене снаге, — наше будућности филателије!

На крају да поменем и жири — најмлађи жири опште југословенске изложбе до данас. Био је вредан и слојан, борбен и опет — у коначном суду једномислен.

А Јуфиз IV се осетио не само у Дубровнику; осетио се свуда, где у нашој земљи има младих филателиста.

И поред бурног и кишног пролећа и облака на Велебиту, један малени авион из

Марибора пробио се до дубровачких зидина. Тај авион носио је проспекте и плакете штампане у Марибору, — у част Јуфиза IV. Надлетао је дуго Дубровник, јер му је вода на аеродрому Груде омела силазак, те није могао да слети; и онда се развио над Лападом један падобран и донео лепе поздраве и лепе аерограме, лепе дугуласте коверте, које је сликала омладина Марибора у част Јуфиза IV.

Тако је проживела једна од првих изложби младости у свету... у Дубровнику, где је пре седам деценија основано једно од најстаријих филателистичких друштава у Европи, где се тада почела да рађа филателија у нашим крајевима...

Све је то било у дивном граду Гундулићеве Дубравке, на Дан младости 1959 године, на изложби приређеној у част 40-годишњице СКЈ-а, на изложби отвореној за рођендан маршала Тита, на нашој највећој изложби филателистичке младости.

Др. Б. Н.

ЈУГОСЛОВЕНСКИ ФИЛАТЕЛИСТИ НА МЕЂУНАРОДНОЈ ФИЛАТЕЛИ- СТИЧКОЈ ИЗЛОЖБИ „INTERPOSTA 59”

У Хамбургу је одржана од 22 до 31 маја 1959 год. међународна филателистичка изложба „INTERPOSTA 59” поводом стогодишњице првих поштанских марака у немачким ханзеатским државама Хамбургу и Либеку.

Савез филателиста Југославије учествовао је на овој изложби са 22 изложка: 17 збирки одраслих редовних чланова, 4 омладинска изложка и 1 часопис — „Филателиста”, орган Савеза филателиста Србије.

Наши излагачи постигли су ове резултате:

1) У почасну групу „Сонг д'Ноннеур” позват је инж. Мирко Вернер из Новог Сада да прикаже делове своје збирке Србије. — Осим ове наше збирке учествовало је у овој почасној скупини још десет сабирача, на челу са енглеском краљицом Јелисаветом II, — укупно из осам земаља. Сви излагачи из ове групе награђени су Државном наградом Немачке и града Хамбурга, која се састоји из велике дипломе и велике бронзане медаље. Ове су награде биле почасне, и по категорији су изнад свих осталих награда.

2) Прву награду — златну медаљу у сребрном оквиру — добио је инж. Владимир Флек из Загреба за изложену студијску збирку Црне Горе.

3) Другу награду — сребрне медаље са дипломом добили су: а) Славко Валдер из Загреба за специјалну збирку Аустрије, која је ванредно обрађена и садржи одличан материјал, б) инж. Вл. Флек за специјалну збирку Мађарске, која је по садржини и обради веома квалитетна и садржи најређе примерке овог подручја.

4) Другу награду — посребрену бронзану медаљу — постигле су две југословенске збирке: а) Студија марака Словеније (веригари) Јулија Корхеца из Суботице, разрађена на око 900 албумских листова, која је јединствена на свету, јер садржи све до данас познате и многе необјављене специјалитете, — б) Специјализована збирка марака старе Србије др. Семзе Александра, лекара из Кикинде, која је ванредно добра и комплетна специјализована збирка.

5) Треће награде — бронзане медаље са дипломом — добило је седам наших излагача: а) др. Грујић Никола из Новог Сада за специјализовану збирку марака Босне и Херцеговине (изводи из збирке); — б) Крелиус Звонимир из Загреба за специјалну збирку марака ФНР Југославије; — в) Мојсовић Владимир из Новог Сада за специјалну збирку целина југословенских подручја (Црне Горе); — г) др. Каћански Спасоје из Н. Сада за изводе из студиске збирке марака југословенских земаља (Србије); — ђ) Зорад Стеван из Новог Сада за изводе из специјализоване збирке марака Мађарске; — е) Ласло Ернест из Фекетића за тематску збирку „Живот деце праћен кроз поштанске марке“.

6) Четврте награде — дипломе — добила су 4 наша излагача: а) Павао Бајер из Загреба за збирку Мађарске (неупотребљена комплетна генерална збирка); — б) др. Каћански Спасоје из Новог Сада за изводе из специјализоване збирке марака старе Југославије (1921—1941) са много униката и ванредних реткости; — в) др. Бранислав Новаковић из Београда за збирку целина ФНРЈ подручја зоне Б ВУЈНЕ, одреда ЈНА у Египту и осталих подручја; — г) Панић Миле из Новог Сада за комплетну збирку издања УПУ.

7) У омладинској групи постигнуте су ове награде:

Другу награду за збирку Србије добио је Иванчевић Павле из Новог Сада.

Треће награде: а) Мајетић Мирјана из Новог Сада за целине југословенских зема-

ља (Србије) и Шарчевић Нада из Суботице за тематску збирку „Деца на поштанским маркама“.

Четврту награду: Петар Шарчевић из Суботице за збирку ФНРЈ.

8) у класи литературе Савез филателиста Србије постигао је другу награду — диплому за сребрну медаљу — за часопис „Филателиста“.

Као општи закључак после ове изложбе је, да жири уопште није имао стручњака за наша подручја, те је услед тога дошло до веома грубих грешака, јер се летимице прелазило и нису запажене највеће реткости у изложеним специјалним збиркама, што је свакако било узрок, да су на овој изложби добивене нереалне оцене.

Ипак, имајући у виду да је ова изложба била демонстрација свега најквалитетнијега у филателији света, можемо бити задовољни са постигнутим пласманима наших филателиста.

НАШИ ИЗЛАГАЧИ НА ИЗЛОЖБИ У ПАЛЕРМУ

Италијански филателистички часопис „Ил Колециониста“, сада орган Изложбеног комитета Међународне филателистичке изложбе „Сицилија 59“, која се одржава од 16 до 26 октобра 1959 у Палерму, објавио је списак примљених изложача филателиста из 26 земаља, који ће моћи да учествују на овој изложби. По броју примљених изложача наши филателисти долазе на друго место са 21 збирком. Највише је прихваћено изложача из Италије, као земље домаћина, и њихов је број 26. — Збирке наших филателиста, који ће учествовати на овој изложби, потичу из ових места: Нови Сад 9, Београд 5 (од којих је једна Савеза филателиста Србије и једна без имена власника збирке „Србија 1883—1918“), Загреб 3 и по једна збирка из Фекетића, Кикинде, Суботице и Сенте. — Ова изложба у Палерму одржава се у сагласности са ФИП-ом.

ОМЛАДИНСКА СТРАНА

НАГРАЂЕНИ ИЗЛАГАЧИ НА ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ОМЛАДИНСКОЈ ФИЛТЕЛИСТИЧКОЈ ИЗЛОЖБИ У ДУБРОВНИКУ — ЈУФИЗУ IV.

I. — Из Србије

1) Генерална дирекција ПТТ. — Златна медаља.

2) Завод за израду новчаница Београд. — Златна медаља.

3) Танасије Крњајић, гравер. Београд. — Златна медаља.

4) Александар Богдановић. Београд. — Изложак Југославија — Црвени крст. — Сребрна медаља.

5) Драгутин Барта. Београд. — Изл. Југославија. Зона Б — ВУЈНА. — Бронзана.

6) Милан Варјачић. Београд. Изл. Сав. немачка република. — Сребрна и награда Ген. дирекције ПТТ.

7) Надица Јанићијевић. Београд. — Изл. ОУН, Канада, Аустралија, Нови Зеланд и Јапан (све ФДЦ). — Златна и награда ГДПТТ.

8) Миодраг Вујасиновић. Београд. — Изл. Међународна геофизичка година. — Сребрна и дар Претседника жирија З. Крелиуса.

9) Александар Милетић. Београд. — Изл. Први летови ЈАТ-а. — Сребрна са похвалом.

10) Ненад Самарцић. Београд. — Изл. Жигови југословенских градова на мађарским маркама. — Сребрна.

11) Бранислав Мирковић. Београд. — Изл. САД — знаменити људи (ФДЦ). — Сребрна.

12) Петар Шарчевић. Суботица. Изл. ВУЈНА и Пригодни жигови ФНРЈ. — Златна и дар З. Дујмића.

13) Звонимир Стипић. Суботица. — Изл. Швајцарска. — Сребрна.

14) Надица Шарчевић. Суботица. — Изл. Деца и Аустралија (ФДЦ). — Златна и награда ГДПТТ.

15) Шимон Вилмош. Нови Сад. — ВУЈНА и Авионске марке мађарске. — Сребрна и награда ГДПТТ.

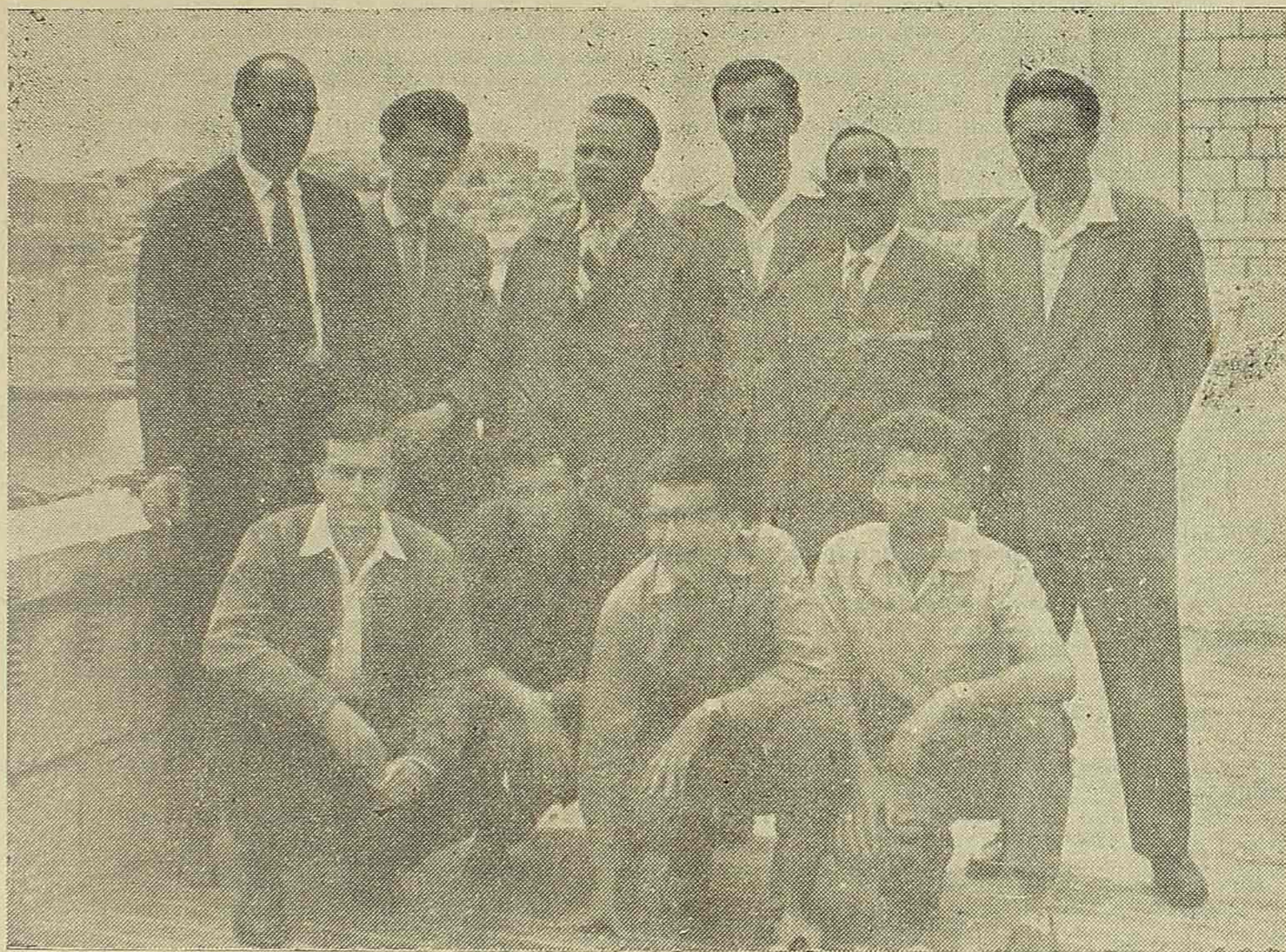
31) Софија Стојадиновић. Н. Сад. — Изл. Зан. на маркама. — Диплома.

Специјалне похвале жирија.

1) Филат. подружници „Врачар” Београд.

2) Филат. подружници Нови Сад, оградна школе „Бранко Радичевић” за велико учешће чланства на изложби.

3) Омладинској рубрици „Филателисте” за пропаганду ЈУФИЗ-а IV.

16) Дејан Михаиловић. Н. Сад. — Југославија. — Бронзана.

17) Калман Фау. Н. Сад. — Изл. Мађарска. — Бронзана

18) Љубиша Коњовић. Н. Сад. — Изл. Бродови, Погрешке на маркама. — Бронзана са похвалом и награда 3 год. „Нове филателије”.

19) Слободан Ђурић. Н. Сад. — Изл. „Ко је ко?”. — Диплома са похвалом.

20) Радиша Живанов. Н. Сад. — Изл. Веригари. — Диплома.

21) Марија Мандић. Н. Сад. — Изл. 40 год. КПЈ и СКОЈ-а. — Диплома.

22) Слободан Теодоровић. Н. Сад. — Изл. Југославија. — Диплома.

23) Јосип Шосбергер. Н. Сад. — Изл. Градови на маркама и Југославија на географској карти. — Диплома.

24) Стојан Максимовић. Н. Сад. — Изл. Црвени крст. — Диплома.

25) Гертруда Селингер. Н. Сад. — Изл. Дунав од извора до ушћа. — Диплома.

26) Жарко Мрђанов. Н. Сад. — Изл. Животиње. — Диплома.

27) Милорад Петровић. Н. Сад. — Изл. Животиње. — Диплома.

28) Зоран Блануша и Вера Станишић. Н. Сад. — Изл. Животиње и зграде. — Диплома.

29) Сава Божић. Н. Сад. — Изл. Спорт. — Диплома.

30) Драган Радић. Н. Сад. — Изл. Бродови. — Диплома.

II. — Из Словеније

Саша Логар. Идрија. — Изл. ВУЈНА СТТ. — Бронзана са похвалом.

2) Стане Гаљот. Крањ. — Изл. ВУЈНА СТТ. — Диплома.

3) Курт Вердник. Марибор. — Изл. Аустрија. — Бронзана.

4) Бине Чапе. Марибор. — Изл. Животиње. — Бронзана.

5) Станко Цугвиц. Јесенице. — Изл. Животиње и Цвеће. — Бронзана са похвалом.

6) Јоже Горјан. Марибор. — Изл. Авионски спорт. — Диплома.

7) Алеш Пушник. Марибор. — Изл. Саобраћајна средства. — Бронзана.

8) Јанез Јемец. Марибор. — Изл. Мајка и дете. — Сребрна, награда ГДПТТ и Претседника жирија.

9) Мирко Шоштарич. Марибор. — Изл. Земљописне карте. — Бронзана.

10) Милко Хрен. Марибор. — Изл. Црвени крст. — Диплома.

11) Отон Колар. Марибор. — Изл. УПУ. — Сребрна и награда 10 год. „Филателисте” и ГДПТТ.

12) Вера Јурич. Марибор. — Изл. Разна тематика. — Диплома.

13) Марјан Подгорник. Марибор. — Изл. Цвеће. — Диплома.

Специјалне похвале жирија.

1) „Новој Филателији“ за пропаганду ЈУФИЗ-а IV.

2) Филателист. друштву Марибор за успешан рад са омладином.

III. — Из Босне и Херцеговине

1) Јанез Елзнер. Сарајево. — Изл. Босна и Херцеговина, спец. збирка. — Златна и награда ГДПТТ.

2) Драго Миловчић. Сарајево. — Изл. Стара Југославија, генер. збирка. — Бронзана.

3) Бојан Зиданшек. Сарајево. — Изл. Европа. Народне ношње Аустрије. — Бронзана.

4) Анте Филиповић. Сарајево. — Изл. Мађарска. — ДИиплома.

5) Слободан Бирон. Сарајево. — Изл. Фауна. — Бронзана и 3 год. „Нове Филателије“.

6) Албин Шибеник. Сарајево. — Изл. Зоологија. — Бронзана.

7) Вождар Илић. Сарајево. — Изл. Спорт. — Диплома.

8) Војислав Максимовић. Сарајево. — Изл. Бродови. — Бронзана са похвалом.

9) Гордана Трбарих. Сарајево. — Изл. Црв. крст. — Диплома.

10) Андреј Елзнер. Сарајево. — Изл. Локомотиве. — Бронзана и награда Претседника жирија Крелиуса.

1) Татјана Бурјаченко. Сарајево. — Изл. Флора и фауна. — Диплома.

12) Жељка Врдољак. Сарајево. — Изл. Цвеће и животиње. — Диплома.

13) Дуња Прпић. Сарајево. — Изл. Знаменити људи и Деца. — Диплома. Специјална похвала жирија:

IV. — Из Македоније

1) Славица Христова. Т. Велес. — Сребрна и награда Претседника жирија.

2) Стевчо Пешевски. Скопље. Бронзана и 3 год. „Нове Филателије“.

3) Драгица Хаџипетрушева. Скопље. — Изл. Бугарска. — Бронзана.

V. — Из Хрватске

1) Бранко Цар. Дубровник. — Изл. Југославија. — Златна, награде ГДПТТ и 3 год. „Нове Филателије“.

2) Крешимир Фалкони. Дубровник. — Изл. Југославија. Бронзана.

3) Ивана Мариновић. Јањина. — Изл. Француска и Пригодни жигови есперанто конгреса. — Златна и награде Претседника жирија, 3. Дујмића и ГДПТТ.

4) Хедвига Станичић. Дубровник. — Изл. Деца. — Сребрна и награда ГДПТТ.

5) Антон Калчић. Дубровник. — Изл. НР Кина. — Диплома.

6) Миљенко Мојаш. Дубровник. — Изл. Животиње. — Бронзана

7) Маројица Доленец. Дубровник. — Изл. Фауна. — Сребрна.

8) Младен Жиле. Дубровник. — Изл. Фауна. — Сребрна и 10 год. „Филателисте“.

9) Паулина Шутић. Дубровник. — Изл. Цвеће. — Бронзана и награда претседника жирија.

10) Дубравка Хорват. Дубровник. — Изл. Флора. — Сребрна.

11) Лидија Товарац. Дубровник. — Изл. Цвеће. — Сребрна.

12) Франица Крампус. Дубровник. — Изл. Флора. — Сребрна и награда ГДПТТ.

13) Мирја Жиле. Дубровник. — Изл. Флора. — Сребрна.

14) Ивица Леони. Дубровник. — Изл. Бродови и Спорт. — Сребрна и награда Претседника жирија.

15) Луко Косовић. Дубровник. — Изл. Поморство. — Златна и награда ГДПТТ.

16) Франо Габриери. Дубровник. — Изл. Знаменити људи. — Сребрна.

17) Еја Јакобушић. Дубровник. — Изл. Дечје марке. — Бронзана и награда ГДПТТ.

18) Вивија Јакобушић. Дубровник. — Изл. Црвени крст. — Бронзана и награда Претседника жирија.

19) Нико Крампус. Дубровник. — Изл. Грбови. — Сребрна и награда Претседника жирија.

20) Дубравка Павлић. Дубровник. — Изл. Музичари. — Диплома и Брош, дар Дубровачких летњих игара.

21) Маја Кавурчић. Дубровник. — Изл. Туризам. — Бронзана.

22) Фрањо Шуперак. Дубровник. — Изл. Рад на маркама. — Бронзана.

23) Демир Премужак. Дубровник. — Изл. Планине. — Бронзана.

24) Жељан Луцић. Дубровник. — Изл. Позориште, биоскоп и телевизија. — Бронзана и Филигрански нож — дар Летњих игара Дубровник.

25) Ирма Јурчић. Ријека. — Изл. Поморство и бродови. — Сребрна.

26) Слободан Цвејановић. Опатија. — Изл. Мађарска. — Диплома.

27) Бранко Цветковић. Опатија. — Изл. Мађарска. — Диплома.

28) Дамир Поднер. Опатија. — Изл. Југославија. — Диплома и награда 3. Дујмића (речник).

29) Емил Шваглинац. Опатија. — Изл. НР Кина. — Диплома.

30) Хајди Милишић. Шибеник. — Изл. Југославија. — Бронзана са похвалом и награда 3. Дујмића (речник).

31) Јошко Унгаров. Шибеник. — Изл. Наши градови на маркама. — Бронзана.

32) Антун Козмар. Вуковар. — Изл. Југославија. — Диплома.

33) Тихомир Станек. Вуковар. — ФНРЈ, Тито на маркама, Црв. крст, Дечја недеља. — Диплома.

34) Ивица Матош. Вуковар. — Изл. Спорт. — Диплома.

35) Мира Матош. Вуковар. — Изл. Животињски свет. — Бронзана.

36) Рихард Бајер. Вуковар. — ФНРЈ — КПЈ и борба за слободу, Спорт. — Диплома.

37) Ђорђе Станишић. Вуковар. — Изл. Животиње. — Диплома.

38) Поштански музеј. Загреб. — Златна.

39) Младен Колонић. Загреб. — Изл. Југославија. — Златна и награда ГДПТТ.

40) Власта Пепчић. Загреб. — Изл. Југосл. привреда. — Диплома.

41) Данко Кончар. Загреб. — Изл. Југославија. — Бронзана са похвалом.

42) Златан Пилауер. Загреб. — Изл. Постапак и развој ФНРЈ. — Сребрна.

43) Ивица Вицко Горјанц. Загреб. — Изл. Наш вољени друг Тито. Четири годишња доба. Шетња кроз зоолошки врт. — Сребрна и награда ГДПТТ.

44) Даворин Ковачић. Загреб. — Изл. Југословенска историја. — Сребрна.

45) Иво Фелнер-Цабога. Загреб. — Изл. Југославија. Зона Б. ВУЈНА СТТ. — Златна са похвалом и наградом ГДПТТ.

46) Томислав Дубичанац. Загреб. — Изл. Југославија. — Сребрна.

47) Дамир Јандрачец. Загреб. — Изл. Претседник Тито. — Бронзана са похвалом и награда ГДПТТ.

48) Ивица Лабаш. Загреб. — Изл. Конгрес КПЈ. — Бронзана са похвалом и награда ГДПТТ.

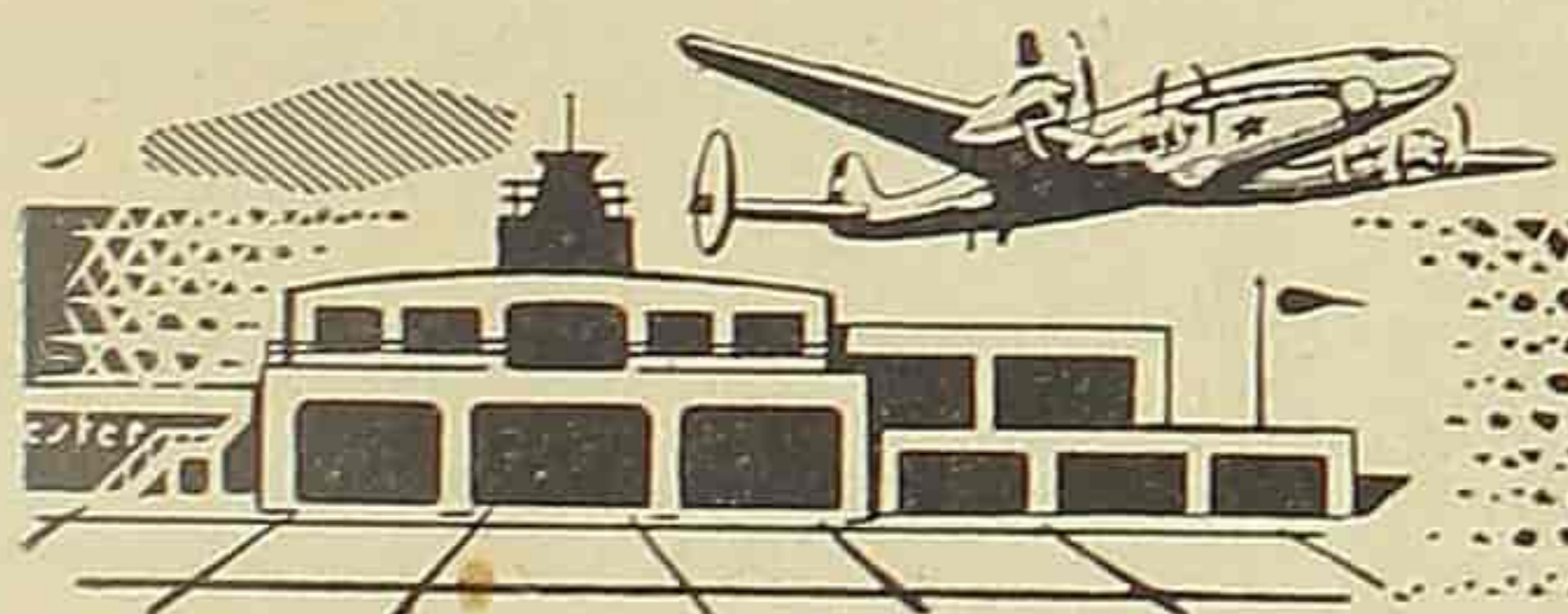
49) Звонимир Галић. Загреб. — Изл. Наш драги Дубровник. — Бронзана са похвалом и награда ГДПТТ.

50) Дамир Фикет. Загреб. — Изл. Загребачки велесајам. — Диплома.

- 51) Жељко Башић. Загреб. — Изл. Омладина гради. — Бронзана са похвалом.
- 52) Владо Херцег. Загреб. — 40 год. СКОЈ-а. Балканске спортске игре. — Сребрна.
- 53) Ива Новак. Загреб. — Изл. ВУЈНА СТТ. — Бронзана.
- 54) Дубравко Тисовец. Загреб. — Изл. Југославија — тематска збирка. — Сребрна и награда ГДПТТ.
- 55) Ранко Шехтел. Загреб. — Изл. Кроз нашу лепу домовину. — Бронзана.
- 56) Драган Медведовић. Загреб. — Изл. Никола Тесла. Пригодни жигови ФНРЈ. — Сребрна са похвалом и наградом ГДПТТ.
- 57) Боривоје Ивановић. Загреб. — Изл. Југославија. Зона Б. ВУЈНА СТТ. — Златна и награда ГДПТТ.
- 58) Дринко Пицељ. Загреб. — Изл. Баварска. — Сребрна.
- 59) Рене Цанић. Загреб. — Изл. Аустрија — II република. — Сребрна и награда ГДПТТ.
- 60) Иван Крајачевић. Загреб. — Изл. Мађарска. — Сребрна.
- 61) Мирослав Бушић. Загреб. — Сав. република Немачка. — Сребрна са похвалом и награда ГДПТТ.
- 62) Радован Вукадиновић. Загреб. — Изл. Спорт на маркама НР Пољске. Од Икара до ракете. — Сребрна са похвалом и награда ГДПТТ.
- 63) Станко Сабо. Загреб. — Изл. Спорт СССР. — Сребрна са похвалом и награда ГДПТТ.
- 64) Жељка Буторац. Загреб. — Изл. Про Јувентуте. — Сребрна и награда ГДПТТ.
- 65) Злата Вернер. Загреб. — Изл. Фолклор. — Сребрна.
- 66) Божидар Уршић. Загреб. — Изл. САД. — Бронзана.
- 67) Владимир Белухан. Загреб. — Изл. Дописивања са страним Филателистима. Развитак железнице. — Бронзана.
- 68) Владо Бајц. Загреб. — Изл. Жил Верн. — Бронзана са похвалом.
- 69) Маријан Фајт и Владо Херцег. — Изл. Пут мира. — Бронзана са похвалом.

- 70) Љубомир Ђукић. Загреб. — Изл. Спорт. — Сребрна са похвалом.
- 71) Јосип Бедрач. Загреб. — Изл. Бродови. — Диплома.
- 72) Рајко Малојчић. Загреб. — Изл. Знаменити људи кроз векове. — Бронзана са похвалом.
- 73) Дражен Аничич. Загреб. — Изл. Знаменити људи. — Диплома.
- 74) Маријан Лајтнер. Загреб. Изл. Велики људи. — Диплома.
- 75) Желимир Зрнц. Загреб. — Изл. Аутомобили јуче и данас. — Сребрна.
- 76) Младен Нетих. Загреб. — Изл. Развој саобраћаја. средстава. — Бронзана.
- 77) Младен Чешкић. Загреб. — Изл. Брига за децу у огледалу филателије. — Златна и награда ГДПТТ.
- 78) Мирослав Нађ. Загреб. — Изл. Социјалисти, борци за социјализам. — Бронзана са похвалом.
- 79) Јелена Пражић. Загреб. — Изл. Сто година Црвеног крста. — Сребрна.
- 80) Велимир Најхарт. Загреб. — Изл. Архитектура од антике до небодера. — Сребрна са похвалом.
- 81) Данко Церенко. Загреб. Изл. Музика и музичари. — Бронзана.
- 82) Звонимир Крзнарић. Загреб. — Изл. Сликари и њихова дела. — Златна, Гранд При, награде ГДПТТ, комплет 10 год. „Филателисте“ и 3 год. „Нове Филателије“.
- 83) Нада Смиљанић. Загреб. — Изл. Наше марке у спомен поштарства. — Бронзана.
- 84) Борис Остојић. Загреб. — Изл. Жигови првог дана авионских летова. — Сребрна са похвалом.
- 85) Филателистички савез Хрватске. — Изл. „Приручник марака југословенских земаља“, „Филателија“ и „Сликовница за мале Филателисте“. — Златна са похвалом.
- Жири је специјално похвалио:
Академски клуб Загреб.
Омладински клуб Загреб.
Филателистички клуб Дубровник и Омладинску рубрику „Филателије“ за пропаганду ЈУФИЗА IV.

Др. Б. Новаковић.

Аерофилателија

НАШ АЕРОГРАМ

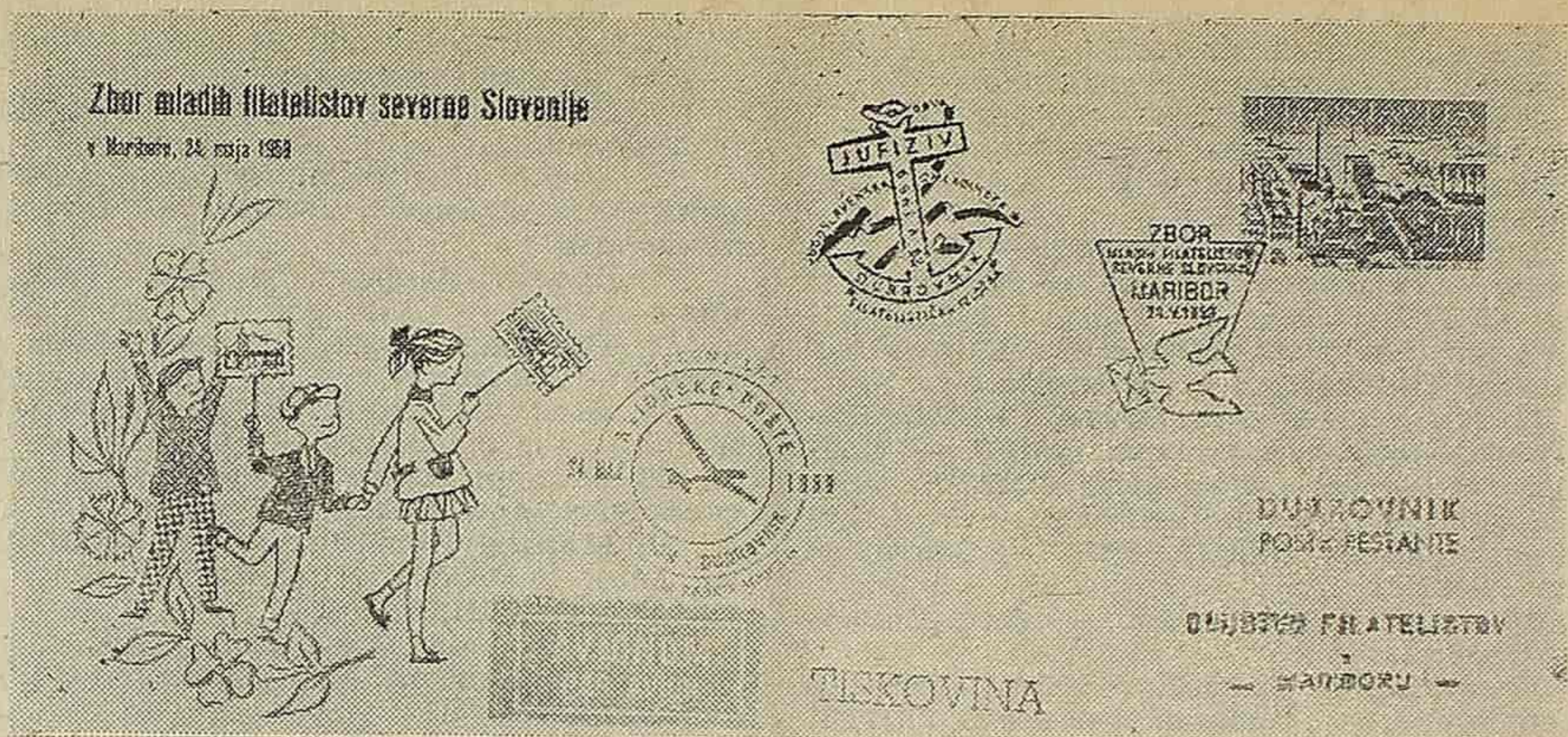
24 маја 1959 г. одржан је у Марибору Збор младих филателиста Северне Словеније.

Са овог збора послати су поздрави Омладинској изложби — Јуфизу IV специјалним авионом Аероклуба „Жарко Мајцен“ из Марибора. За овај лет издата је специјална коверта са цртежом, који је израдила сама омладина. На цртежу су представљена три детета, која држе две марке са сликама Дубровника и Марибора.

Коверта је франкирана пригодном марком издатом за Јуфиз IV, а жигована пригодним жиговима Збора и Јуфиза IV. На коверти се види још и један зелени жиг са летилицом у средини, који је ознака овог специјалног лета. Тај жиг је неслужбен.

Услед временских незгода, иако је овај авион још 24 маја кренуо из Марибора, тек је 29 маја успео да баца пошту на полуострво Лапад у Дубровнику.

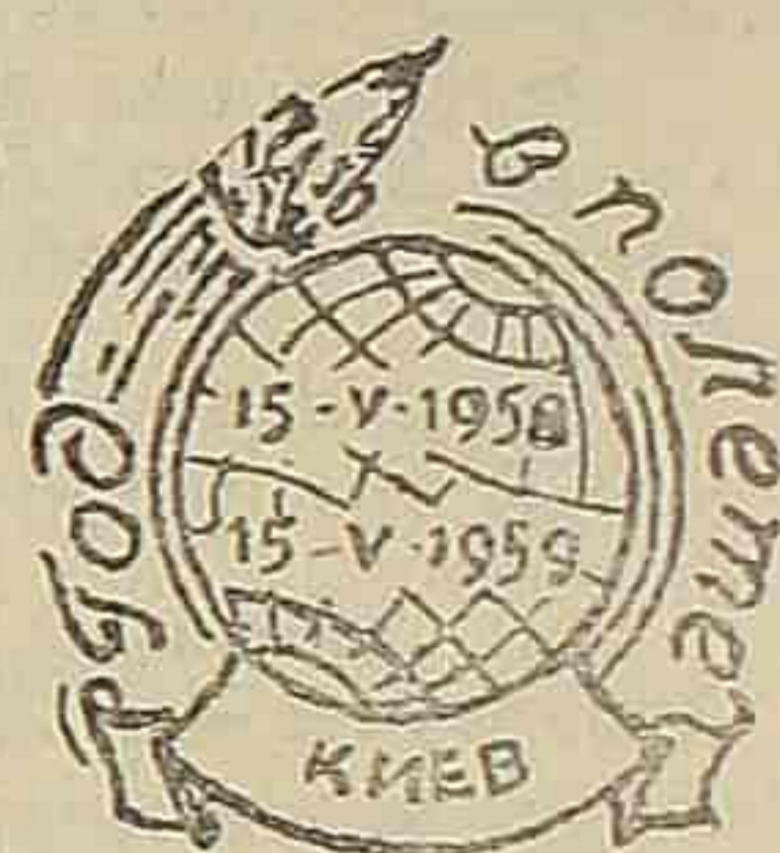
Ово је врло интересантан аерограм створен трудом наше омладине и Друштва филателиста у Марибору.

ЖИГОВИ ПОВОДОМ 5000 ЛЕТА ОКО ЗЕМЉЕ ТРЕЋЕГ СОВЈЕТСКОГ САТЕЛИТА

8 маја 1959 г. употребљавао је главни поштански уред у Москви за све примљене поштанске пошиљке тога дана интересантан пригодан жиг поводом 5000 лета око земље трећег совјетског сателита.

Исто тако интересантни пригодни жигови употребљавани су и у другим местима: у Кијеву, Чељабинску и др.

Наше марке

ЛЕПЉИВОСТ МАРАКА ИЗ СЕРИЈЕ „СЛЕТ ПАРТИЗАНА“

Преко „Политике“ је објављено: да је после пуштања у течај пригодних марака издатих поводом Савезног слета Партизана установљено да је лепак на појединим вредностима ових марака необично интензиван, тако да оне врло лако пријањају једна за другу и тиме се филателистички оштећавају. Ове су марке штампане, као и све наше новије марке, на папиру који Завод за израду новчаница добија већ гумиран из фабрике. Међутим, услед неравномерног гумирања, или неугледне гуме, догађа се да се при слагању ових марака у кесице, албуме или класере, нарочито при влажнијем ваздуху, налепљују једна на другу. Скупљачима марака скреће се пажња на ову чињеницу и препоручује им се да прегледају своје марке, како би благовремено наместо евентуално оштећених (слепљених) марака набавили исправне. — Ради обезбеђења од слепљивања препоручује се да се гумиране стране премажу слојем талка.

МАРКА БР. 138 С ЈАКО ПОМЕРЕНИМ ПРЕТИСКОМ

Члан СФС из Обилића М. Томић приказао је једну марку бр. 138 из серије помоћног издања за редовне потребе из 1949 године са претиском, који је јако померен, тако да је један део хоризонталног дела претиска отштампан испред вертикалног дела натписа — на белом рубу марке.

ПРОВИЗОРНО ИЗДАЊЕ ЗА СЛОВЕ- НИЈУ С ИЗВРНУТИМ ПРЕТИСКОМ

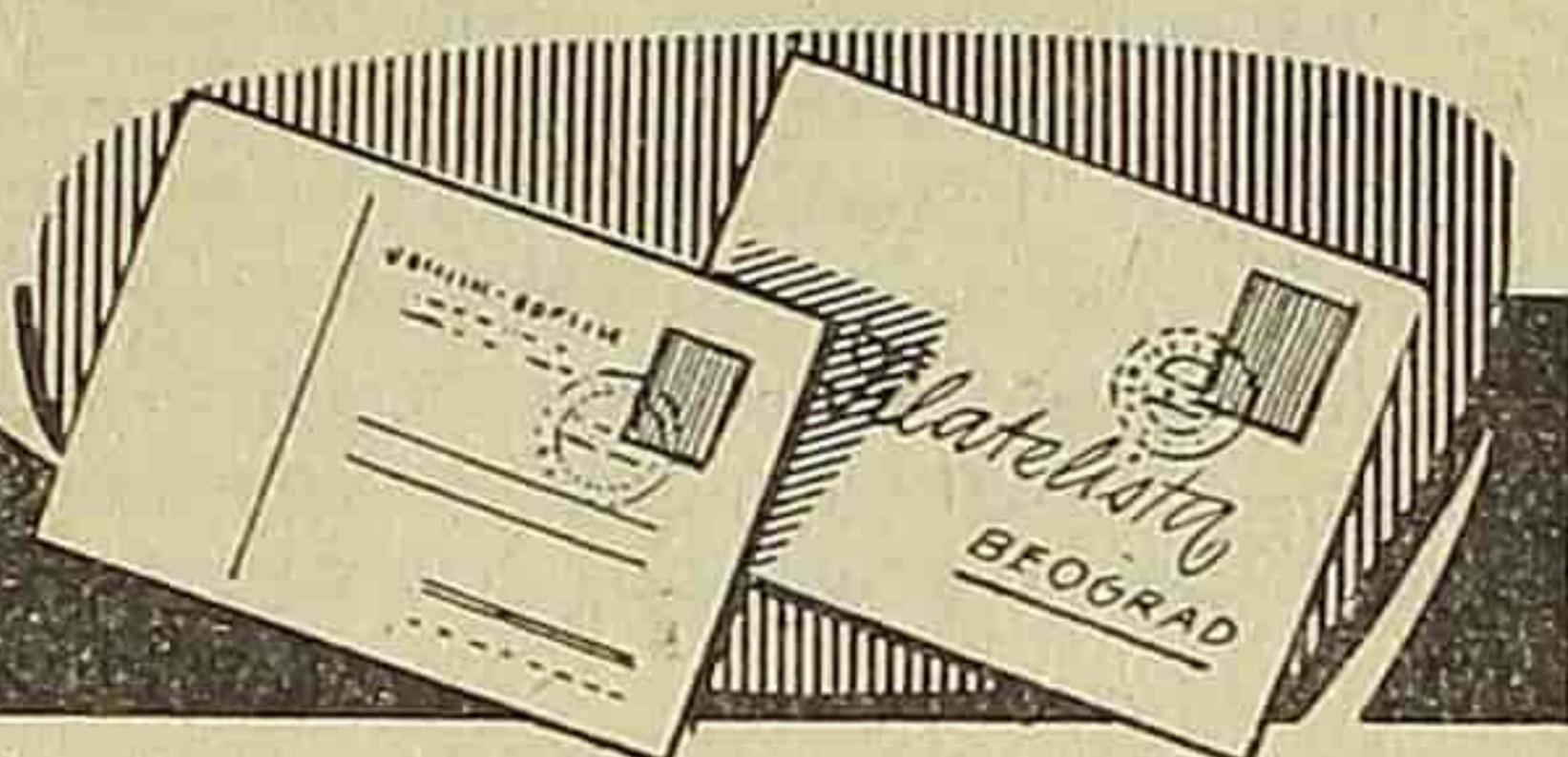
Провизорно издање марака Демократске федеративне Југославије за Словенију — Лубљанско издање, које је било израђено од редовних марака окупационог издања за

**ПРОМЕНЕ АДРЕСЕ
ОДМАХ ДОСТАВЉАЈТЕ
УРЕДНИШТВУ
ВОЈВОДЕ ДРАГОМИРА 25**

„Љубљанску покрајину“ са сликама предела било је прештампано (7 јуна 1945) црним претиском: у врху и у дну слике са „JUGO-SLAVIJA“, дијагонално са „SLOVENIJA“, са знаком Словеније и са датумом „9. 5. 1954“. У тој серији провизорних марака постоје неколике вредности са изврнутим претисцима: 5 и 75 цент., и 1.25, 2.50, 5 и 20 лира. Једну од њих, од 1.25 лира приказао нам је Дим. Јанићијевић, а која се види на приложеној слици.

Наше целине

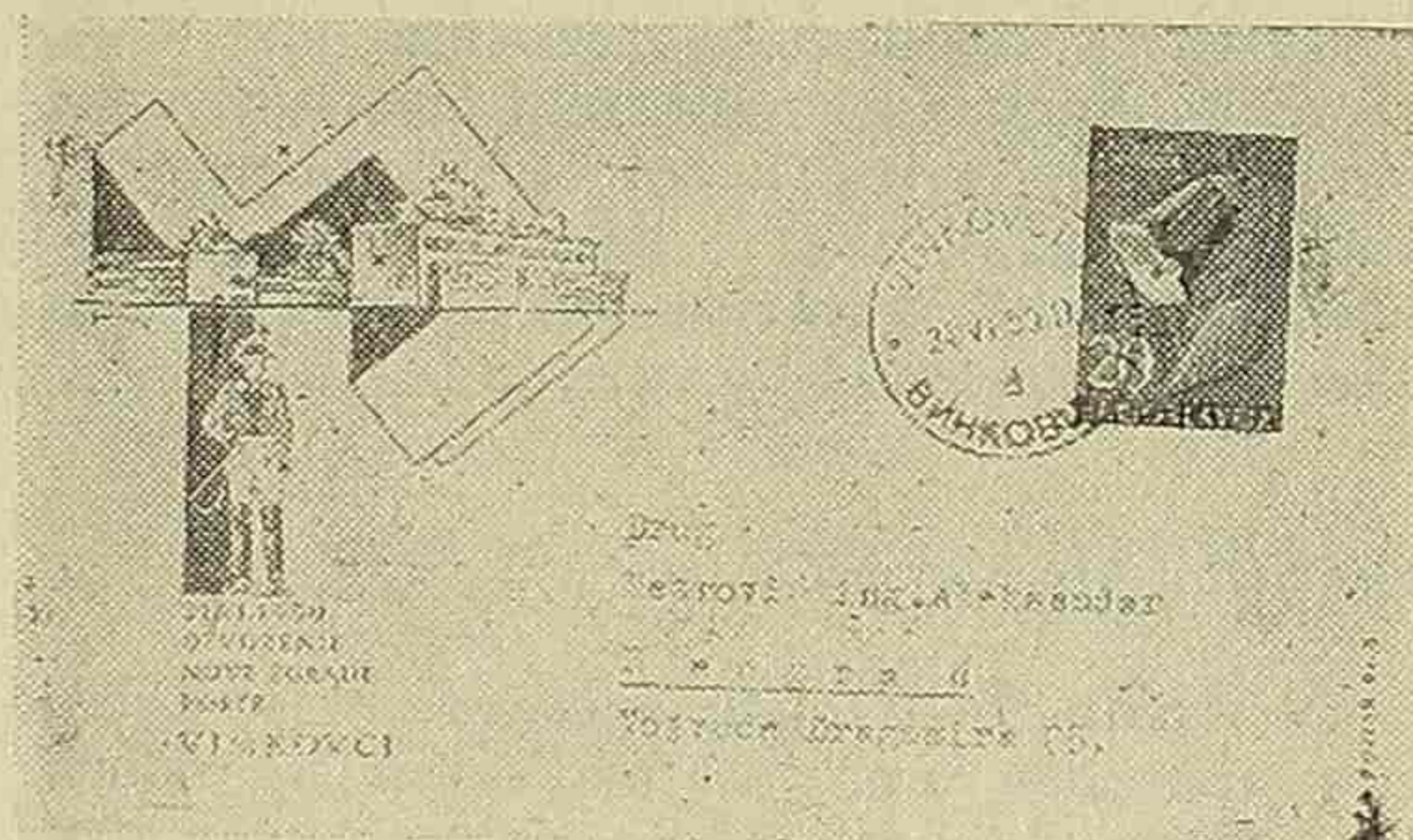

СПОМЕН КОВЕРТА ПОШТЕ ВИНКОВЦИ

Пригодом отварања нове поштанске зграде у Винковцима 21 јуна 1959 године Филателистичко друштво „Поштар“ из Загреба издало је једну спомен коверту.

Свечано отварање ове врло прикладне зграде извршено је у знаку прославе 40 годишњице Партије, па је том приликом приређена и филателистичка и поштанска изложба.

На коверти је с леве стране укусно израђен цртеж, на коме се види нова поштанска зграда, а испод ње слика некадашњег поштиљона.

1) 23 јуна 1959 г. за IV конгрес Савеза комуниста Словеније;

2) 1 јула 1959 г. за VII љубљански фестивал.

За обе ове манифестације били су одобрени специјални пригодни жигови, којима су поништаване марке на овим пригодним ковертама, које имају с леве стране слике увеличаних тих пригодних жигова.

ПРИГОДНЕ КОВЕРТЕ ИЗДАТЕ У ЉУБЉАНИ

Филателистичко друштво п.т.т. Словеније у Љубљани издало је две пригодне коверте:

ПОШАЉИТЕ ОДМАХ БРОЈНО СТАЊЕ ЧЛАНОВА!

МАРИБАР. — 24. V. 1959

У вези података објављених у броју 5—6 о овом жигу дајемо још и ове податке: Текст је у пет хоризонталних редова „ZBOR MLADIH FILATELISTOV SEVERNE SLOVENIJE — MARIBOR — 24. V. 1959” са три стране оперважен простим линиским оквиром облика изврнутог трапеза; при дну голуб у лету с писмом у кљуну.

БИХАЋ. — 24 до 26. V. 1959

У вези објаве пригодног жига за пошту у Бихаћу у броју 5—6 доносимо још и ове податке: Жиг је прстенаст са спољним пречником од $33\frac{1}{2}$ мм, с текстом у прстенастој површини „IV SLET FERIJALACA BiH — BИНАС”, са цртежом значке слета у горњем делу кружног поља.

ДОБРУЊЕ. — 24 и 25 V. 1959

У броју 5—6 „Филателисте” објавили смо пригодан жиг употребљаван на пошти у Добруњу. Сада дајемо опис слике: Жиг је троугластог облика са значком поред горњег врха троугла; у оквиру жига је пригодан текст „TRETJI ZBOR LJUDSKE MLADINE PTT JUGOSLAVIJE”; у средњој троугластој површини је пригодан цртеж, а испод њега име места и датум.

КОПЕР. — 14. VI. 1959

Решењем Ген. дирекције п.т.т. Бр. 7503/1 од 5 јуна 1959 одобрена је израда и употреба пригодног поштанског жига с непокретним датумом на пошти у Копру на дан 14 јуна 1959 год., поводом пуштања у погон фабрике моторних возила „Томос”.

Жиг је двокружан; величине пречника мм. Пригодни текст у кругу поред оквира „OTVORITEV TOVARNE TOMOS — KOPER”. У средини идејни цртеж са испреплетаним словима имена фабрике „ТОМОС”; испод тога датум у једном хоризонталном реду. Боја жига црна.

НОВИ ТРАВНИК. — 15 до 23 VI. 1959

Творница за израду машина „Братство” у Новом Травнику прославила је своју десетогодишњицу од 15 до 23 јуна 1959 г. За време прославе био је у употреби пригодан жиг гравирани по пригодном цртежу и с текстом на постољу машине и два реда лево

„TVORNICA BRATSTVO”, десно јубиларне године „1949 / 1959”; у кружном делу жига изнад мостића за датум „10 GODIŠNJICA”, а испод „NOVI TRAVNIK”. Величина жига мм. Боја жига црна. Одобрење Ген. дирекције п.т.т. Бр. 6909/1 од 5. VI. 1959.

ЉУБЉАНА. — 23 до 25 VI. 1959

За време IV конгреса Савеза комуниста Словеније био је у употреби на пошти Љубљана 1 и у информационој канцеларији поред конгресне сале пригодан жиг (исти на оба места), који је одобрен решењем Ген. дирекције п.т.т. Бр. 9242/1 од — VI. 1959. Жиг је округао, без спољног оквира; величине пречника 30 мм. Око унутрашњег круга је текст „IV. KONGRES ZVEZE KOMUNISTOV SLOVENIJE / LJUBLJANA”; у кругу је пригодан цртеж: срп и чекић испред петокраке звезде; у оквирићу испод цртежа покретан датум. Боја жига црна.

БЕОГРАД. — 26. VI. до 6. VII. 1959

Решењем Ген. дирекције п.т.т. Бр. 7386/1 од 11 јуна 1959 г. одобрена је израда и употреба пригодног поштанског жига с покретним датумом на пошти Београд 1 и на привременој пошти на стадиону „Партизана” од 26 јуна до 6 јула 1959 г., поводом одржавања Савезног слета Партизана Југославије. Оба употребљавана жига израђена су по истом идејном нацрту, који приказује значку Савезног слета Партизана. — Облик жига усправни правоугаоник величине $29/34\frac{1}{2}$ мм, у коме је уцртан прстенасти део жига с натписом „SAVEZNI SLET PARTIZANA”; испод прстенастог дела, у правоугаоном оквирићу је име места „BEOGRAD” и датум.

ЉУБЉАНА. — 1 до 12. VII. 1959

Допуна објаве овог жига у броју 5—6: Жиг је округао; величина пречника 32 мм; са доње стране, на већој дужини, са једнокружним оквиром, а са горње стране с натписом у кругу, без оквира „VII. LJUBLJANSKI FESTIVAL”, с пригодним цртежом у средини, — комбинација позоришне зграде са позоришном маском и лиром; испод цртежа је име места, а испод њега датум.

ПУЛА. — 24. VII. до 6. VIII. 1959

Решењем Ген. дирекције п.т.т. Бр. 7386/1 од 11 јуна 1959 одобрена је израда и употреба пригодног поштанског жига с покретним датумом на пошти Пула од 24 јула до 6 августа 1959 године, поводом одржавања VI фестивала југословенског филма.

САРАЈЕВО
КОЊИЦ
БОРАЧКО ЈЕЗЕРО
МОСТАР

25. VII до 3. VIII. 1959

У част прославе 40 годишњице КПЈ и СКОЈ-а Савез извиђача Босне и Херцеговине организовао је прву смотру извиђача на Борачком Језеру. Поводом ове смотре одобрила је Ген. дирекција ПТТ решењем Бр. 9157/1 употребу пригодног поштанског жига с покретним датумом на горе наведеним поштама од 25 јула до 3 августа 1959.

Жигови су прстенастог облика с мостићем за датум, с текстом у прстену „I SMOTRA IZVIĐAČA BiH (име поште)“ и с цртежом изнад мостића амблема Савеза извиђача — јаворовог листа. Боја жига црна.

МАРИБОР. — 31. VII до 9. VIII. 1959

За XVI мариборску недељу одобрила је Ген. дирекција ПТТ решењем Бр. 8550/1 употребу пригодног жига с покретним датумом на пошти Марибор 1 од 31 јула до 9 августа 1959.

Жиг је округао без спољног оквира, с текстом око унутарњег круга „16. MARI-BORSKI TEDEN / MARIBOR“ и са цртежом амблема Мариборске недеље и са датумом у средњем кружном пољу.

МАРИБОР. — VIII. 1959

Поводом путовања новинарско-туристичке експедиције дуж реке Драве, од њеног

извора до ушћа у Дунав, одобрила је Ген. дирекција ПТТ решењем Бр. 9631/1 од 29. VII. 1959 употребу пригодног жига на пошти Марибор 1 на дан приспећа експедиције у Марибор, — 4 или 5 августа.

Преко средине кружног жига уцртан је ток реке Драве, а око испрекиданог унутрашњег круга је натпис „OD IZVIRA DRAVE / DO IZLIVA“.

ТИВАТ. — 4 до 9. VIII. 1959

Ваздухопловни савез Југославије организује од 4 до 9 августа у Тивту велико међународно такмичење „Јадрански падобрански кун“. Поводом овог такмичења одобрила је Ген. дирекција ПТТ решењем Бр. 9835/1 од 29. VII. 1959 употребу пригодног жига на пошти у Тивту за све време трајања такмичења.

ШКОФЈА ЛОКА. — 10 до 15. VIII. 1959

За прославу 20 годишњице музеја у Шкофјој Локи одобрила је Ген. дирекција ПТТ под Бр. 9324/1 од 17. VII. 1959 употребу пригодног жига с покретним датумом на поштанској испостави у просторијама музеја за све време трајања прославе тј. од 10 до 15 августа 1959.

Жиг је израђен са специјалним украсним оквиром, у чијој је овалној површини текст „20 LET MUZEJA — (датум) — ŠKOFJA LOKA“. Боја жига црна.

БЛЕД. — 5—30. IX. 1959.

Поводом турнира за светско шаховско првенство на Бледу од 5 до 30 септембра 1959 одобрила је Ген. дирекција п. т. т. под Бр. 8642/1 од 8. VIII. 1959 употребу пригодног жига с покретним датумом на пошти Блед 1, у црној боји.

Spisak izdanja zabranjenih od Međunarodne filatelističke federacije

Ф. И. П. — Комисија за борбу против издања штетних за филателију издала је списак издања целих серија и појединих марака, које је Ф. И. П. забранила, као и списак непоштанских вињета или марака модификованих по приватној иницијативи, које се налазе у неким каталозима марака и за које се неупућени сабирачи могу преварити.

Изложбени одбори дужни су да приме к знању овај списак и да обавештавају излагаче да имају да отстране серије и марке наведене у овом списку, а у противном случају да их одбију од излагања.

Ради обавештења наших читалаца да се клоне издања наведених у овом списку, доносимо овај списак, у коме су у заградама наведени бројеви каталога: Иверовог, Михеловог и Цумштајновог.

НЕМАЧКА ИСТ.

- 1955:
- 1) Блок за Дан марке од 0.30 м., продаван по 1.30 м.
 - 2) Блок од 10 и 20 пф. за десетогодишњицу ослобођења (блок 5 — 11 — 268).
 - 3) Блок од 5, 10 и 20 пф. за 135 годишњицу смрти Ф. Шилера (блок 6 — 12 — 274).
 - 4) 15 пф. Немачки раднички покрет (205 — 474 — 278).
 - 5) 5 пф. 150 годишњица смрти Ф. Шилера (200 — 464 — 271).
 - 6) 5 пф. Аграрна реформа. (210 — 481 — 287).
 - 7) 30 пф. Историске грађевине (233 — 495 — 302).
 - 8) 30 пф. Ф. Енгелс (220 — 489 — 295).

- 9) Блок од 6 марака. Спомен издања Ф. Енгелса (Блок 7 — 13 — 297).
- 10) 15 пф. Слика из музеја у Дрезди (225 — 506 — 300).
- 1956: 11) 10 пф. 200 год. рођења В. Моцарта (235 — 510 — 311).
- 12) 10 пф. 100 год. смрти Х. Хајнеа (237 — 516 — 317).
- 13) 5 пф. Луфтханза (Блок 512 — 313).
- 14) 20+80 пф. Споменик у Бухенвалду (263 — 538 — 339).
- 15) Блок 20 пф. Телман (Блок и 241 — 523 — 321/2).
- 16) 40 пф. 750 год. Дрезде (250 — 526 — 327).
- 17) 10 пф. 100 год. смрти Р. Шумана (251 — 528 — 329).
- 18) 15 пф. За II спортске свечаности у Лајпцигу (256 — 532 — 333).
- 19) 10 пф. II издање за 100 год. Шуманове смрти (264 — 541 — 342).
- 20) 5 пф. За Дан права човека (273 — 548 — 349).
- 21) 15 пф. Зоолошки врт у Берлину (278 — 553 — 354).
- 1957: 22) 10 пф. Заштита природе (287 — 562 — 362).
- 23) 10 пф. 175 год. рођења Фребела (289 — 564 — 365).
- 24) 5+5 и 20+10. За Дан ослобођења (291/2 — 566/7 — 367/8).
- 25) 25 пф. Експлоатација рудника (296 — 571 — 372).
- 26) 5 пф. Знаменити научници (299 — 574 — 384).
- 27) 40 пф. Слика из дрезданског музеја (307 — 591 — 392).
- 28) 10 пф. Недеља штедње (323 — 598 — 399).
- 29) Вође социјалиста (333/335 — 606/608 — 409/411).
- 1958: 30) Жртве бухенвалдске (Ивер 352/6).
- 31) 25 пф. Геофизичка година (328 — 617 — 406).
- 32) 5 пф. Конференција министара пошта (338 — 620 — 421).
- 33) 10 пф. 100 год. рођења Х. Цилеа (340 — 624 — 423).
- 34) 10 пф. 100 год. рођења М. Планка (342 — 626 — 425).

Марке бр. 2—8, 10—13, 16—29 и 31—34 забрањене због продаје под специјалним условима; бр. 14, 15 и 30 због доплатака већих од 50%.

АРГЕНТИНА

- 1956: 20+30 ц. Борба против полиомелитиса (Ивер 559). Доплатак већи од 50%.

БЕЛГИЈА

- 1946: 1) Издање Дамијануса, Вандервелда и Бовеса (728/736 — 760/768 — 795/803).
- 1947: 2) Марке под 1) с претиском „POSTE AERIENNE/LUCHTPOST“ и обрнуто (Ав. 15/23 — 781/9 — 822/839).
- 3) 5 марака за борбу против туберкулозе (756/760 — 798/802 — 848/852).
- 1948: 4) марке за обнову опатије Ашел (773/6 — 816/9 — 862/5).
- 5) 4 марке за обнову опатије Шеврмон (777/780 — 820/3 — 866/9).
- 6) 4 марке за фонд Е. Анзеле (781/4 — 824/7 — 870/3).
- 7) 1 блок за фонд Е. Анзеле (Блок 26 — 20 — 874).
- 8) 1 марка. Ослобођење Анверса (785 — 828 — 878).
- 9) 1 марка. Одбрана Лијежа (786 — 829 — 879).
- 10) 2 марке из серије за борбу против туберкулозе (790/1 — 833/4 — 883/4).
- 1949: 11) 3 марке у блоку са сликама Жордана (792/4 — 835/840 — 892/4).

- 12) 3 марке у блоку са сликама ван дер Вејдена (795/7 — 835/7 — 895/7).

- 1950: 13) 1 блок. Шампионати Европе (Блок 29 — 23 — 936).
- 951: 14) 2 марке за 50 год. Аероклуба (Ав. 26/7 — 902/3 — 969/970).
- 1952: 15) 1 блок Кехелберг (Блок 30 — 34 — 994).
- 16) Диптик Верхерен — Консианс (898/9 — 947/8 — 1014/5).

Све су ове марке с доплатком већим од 50%.

КИРАСО

- 1952: 1) Радови на мору (Ивер 227/231). Са доплатком преко 50%.

ДОМИНИКАНСКА РЕП.

- 1957: 1) За 100 год. рођења Баден-Повела (Ивер Блок 8). Са доплатком преко 50%.

ЕГИПАТ

- 1956: 1) За II збор арапских скаута (Ивер 379/381, Блок 8).
- 1958: 2) Годишњица републике. Блок од 50 м. продаван по 550 м. Оба издања са доплатком преко 50%.

ФРАНЦУСКА

Све марке „незупчане“ издате од 1940 године изузев Ивер број 830 и 831.

- 1930: 1) 1.50 карминаста перфорирана по приватној иницијативи (Ивер ав. 3. — Приватна махинација).

- 1932/3 2) 30 ц. зелено-жута, тип. Мир. Неиздата.

- 1942: 3) 80 ц. зелена, перфорирана. Приватна махинација.

- 4) 1.50 фр. смеђа. Зграда на линији Ришеље. Незванична.

- 1943: 5) Francisque Etat Français. (Ивер служб. 1 до 15). Неиздате.

- 1944: 6) 70 ц. неранцаста, перфорирана. Приватна махинација.

- 1949: 7) 15 фр. Церера црвена — 25 фр. Церера плава, зупчане (Ивер 830/1).

- 8) 15 фр. Маријана — 25 фр. Маријана незупчане (832/3 по Иверу).

ГВАТЕМАЛА

- 1956: 1) 6 марака за обичну пошту (Ивер бр. 372/7).

- 2) 3 марке за ваздушну пошту (Ивер ав. бр. 208/210).

- 1957: 3) 4 марке за ваздушну пошту (Ивер ав. бр. 226/9).

Све са доплатком већим од 50%.

ПАНАМА

- 1957: 259 марака са сликама папа. Шпекулативно издање.

САРСКА ОБЛАСТ

- 1948: 1) 4 марке за поплављене (244/7, Блок 1 — 255/8 — 255/8).

- 2) Марка за ваздушну пошту од 25+25 (Ав. 12, Блок 2—1, 2—259/261).

Оба издања са доплатком преко 50%.

ВИЈЕТНАМ

- 1952: 1 карнет ном. вредности 350 фр. продаван по 850 фр.; није увођен у каталог. Доплатак прелази 50%.

Групно путовање филателиста Југославије на међународну изложбу „Sicilia 59“ у Палерму у времену од 14 до 23 октобра 1959 године

Савез филателиста Југославије организује у техничкој сарадњи са предузећем ПУТНИК ЗА ВОЈВОДИНУ — Дирекција Нови Сад ово путовање.

ПРОГРАМ ПУТОВАЊА

Среда, 14 октобра:

Скуп излетника на перону железничке станице у Београду. Полазак у 23.59 из Београда Симплон Оријентом Експресом.

Четвртак, 15 октобра:

Пол. у 2.29 из Винковаца (Овде се прикључују учесници из Сомбора, Суботице и околине). У 17.20 долазак у Венецију. Шетња кроз град и разгледање знаменитости. Пол. из Венеције у 22.34.

Петак, 16 октобра:

Долазак у Рим у 7.23. Смештај и ручак у хотелу. После тога кружно путовање аутобусом кроз град под стручним вођством ради разгледања знаменитости града. Вечера и ноћење у хотелу.

Субота, 17 октобра:

После доручка наставља се разгледање града пешке. Вечера и ноћење у хотелу.

Недеља, 18 октобра:

Доручак; у 6.57 пол. из Рима. Дол. у Помпеју у 10.33. Разгледање ископина, затим ручак. Пол. у 15.31 из Помпеје и дол. у 16.10 у Напуљ. Шетња кроз град. Пол. у 23.15 из Напуља спаваћим колима за Сицилију.

Понедељак, 19 октобра:

Дол. у 13.20 у Палермо, главни град Сицилије. Смештај у хотелу. Посета филателистичке изложбе. Вечера и ноћење у хотелу.

Среда, 20 октобра:

После доручка се наставља разгледање изложбе и града. Ручак у хотелу. Полазак у 16.30 из Палерма. Дол. у 21.54 у Таормину. Ноћење у хотелу. После доручка кратка шетња кроз ово чувено приморско место. Пол. у 9.00 аутобусом из Таормина. Путује се преко Катаније на вулкан Етну. Ручак; повратак другим путем у 16.15 у Таормину.

Оданде полазак у 16.55 брзим возом. Дол. у 17.44 у Месину. Кратка шетња кроз град. Пол. из Месине у 21.05 спаваћим колима.

Четвртак, 22 октобра:

Дол. у 8.50 у Рим. Ручак; затим полазак у 12.35 из Рима и дол. у Венецију у 20.28. Пол. из Венеције у 21.27.

Петак, 23 октобра:

Дол. у Љубљану у 4.46. После Загреба доручак, а касније ручак у вагон ресторану. Дол. у Београд у 15.00.

ЦЕНА УЧЕСТВОВАЊА ИЗНОСИ ДИНАРА 31.000.— ПО ОСОБИ

У ову цену су урачунате следеће услуге: возња железницом у II класи од Београда до Палерма и натраг према програму, возња аутобусом на Етну, спаваћа кола од Напуља до Месине и натраг, стан и храна у хотелима према програму, доручак и ручак у вагон ресторану, италијанска виза, кружно путовање аутобусом у Риму, улазнице у Помпеју, као и организација и трошкови вођства пута. Сем тога, сваки излетник добиће 3.000.— лира за џепарац, из кога ће подмиривати своје личне трошкове на путу, као што су превоз од станице до хотела и натраг, улазнице на изложбу и музеје итд.

На овом путовању могу учествовати само чланови филателистичких друштава и чланови њихове уже породице.

Учесници, који ће се групи прикључити на успутним станицама до Сежане и натраг, плаћају за Дин. 2.500.— мање, па ће сами купити возну карту до границе и обратно.

ПУТНЕ ИСПРАВЕ

Путује се индивидуалним пасошима. Документа за добијање пасоша и пасош учесници могу набавити преко пословнице ПУТНИКА и осталих туристичких предузећа уз наплату ефект. трошкова за исте. За пасош су потребне три фотографије, а за иностране визе две фотографије које треба предати пријавним местима заједно са пријавом.

ВАЛУТА

Осим 3.000.— лира које ће сваки учесник добити од вође пута после прелаза границе, могу учесници собом понети још 3.000.— динара у новчаницама од 100 динара, које ће

променити у лире. Народна банка прима златнике за куповину стране валуте на основу визираног пасоша.

ПРИЈАВЕ

Пријаве за ово путовање примају све по-словнице ПУТНИКА за Војводину. — Рок за предају пријава је до 15 септембра 1959 г., стим да се пасоши морају предати најкасније до 3 октобра код пријавног места. Приликом пријаве треба уплатити аконтацију од најмање 3.000,— динара, а остатак се упла-

ћује једновремено са предајом пасоша. До-знаке новца треба уплатити на Комуналну банку, Нови Сад, тек. рачун ПУТНИКА ЗА ВОЈВОДИНУ — Дирекција Нови Сад бр. 151-73/1-451.

ОТКАЗИ

Откази учествовања могу се поднети до отвореног рока за пријаву без икакве отште-те, а после тога пријавно место задржава 300.— динара за трошкове манипулације, као и евент. већ ангажоване износе резервације.

Вести из савеза

ПРОДАЈА СТАРИХ ГОДИШТА „ФИЛАТЕЛИСТЕ”

Продајна цена целих годишта је, закључно са 1955 годином, са попустом од 50% од цена отштампаних на 2 страни корица сваке свеске часописа:

За 1949 годину	35 динара
„ 1950 „	90 „
„ 1952 „	170 „
„ 1954 „	120 „
„ 1955 „	125 „
„ 1956 „	370 „
„ 1957 „	360 „

И појединачни бројеви продају се с одговарајућим попустом.

Не могу се посебно продавати појединачни бројеви:

- Из 1949 године: бр. 1—4
- Из 1952 године: бр. 4
- Из 1953 године: бр. 3
- Из 1956 године: бр. 3—4 и 5—6
- Из 1957 године: бр. 3—4, 5—6 и 11—12.

Нема више за продају (исцрпљене резерве):

- Из 1951 године: бр. 1
- Из 1953 године: бр. 1—2
- Из 1958 године: бр. 1—2

па према томе нема више ни комплекта за те три године за продају, већ само остали распарни бројеви.

ШТАМПАРСКЕ ГРЕШКЕ У РАНИЈИМ СВЕСКАМА

Скреће се пажња читаоцима „Филателисте” на штампарске грешке у ранијим бројевима, које треба исправити:

У броју 3—4, на страни 39, у „Prigodni žigovi upotrebljavani na teritoriji FNRJ”, у првом, левом ступцу, у 22 реду наместо „OPP” треба да се стави „OUN”; — у другом, десном ступцу, у 26 реду место „SZABALKA” треба ставити „SZABADKA”.

У броју 5—6, на страни 86 у другом, десном ступцу у члану 12 „Правилника” други ред треба да гласи: „и одлука потребно је присуство више од по-”.

О БЕСПЛАТНОМ ОГЛАШАВАЊУ У ЧАСОПИСУ

Неки чланови обраћају се Уредништву с питањем, да ли имају права на бесплатан мали оглас у часопису.

О томе не постоји никакво решење, те према томе не може нико бесплатно штампати никакав мали оглас, а нарочито и с обзиром на врло ниску цену тих огласа: 100 динара за оглас до пет редова, а преко тога за сваки ред по 20 динара.

СЕКЦИЈА ЗА РАЗМЕНУ МАРКА

Подружнице и повереништва, која желе да примају свеске с маркама, нека се обраћају руководиоцу секције на адресу: *Аца М. Александрић*, Београд, Бориса Кидрича улица бр. 5.

ПИСМА ЗА ИНОСТРАНУ РАЗМЕНУ

Сва писма за инострану размену треба слати директно на адресу руководиоца секције иностране размене: *Љубивоје М. Илић*, Београд, Ул. Јелене Тетковић бр. 12/III.

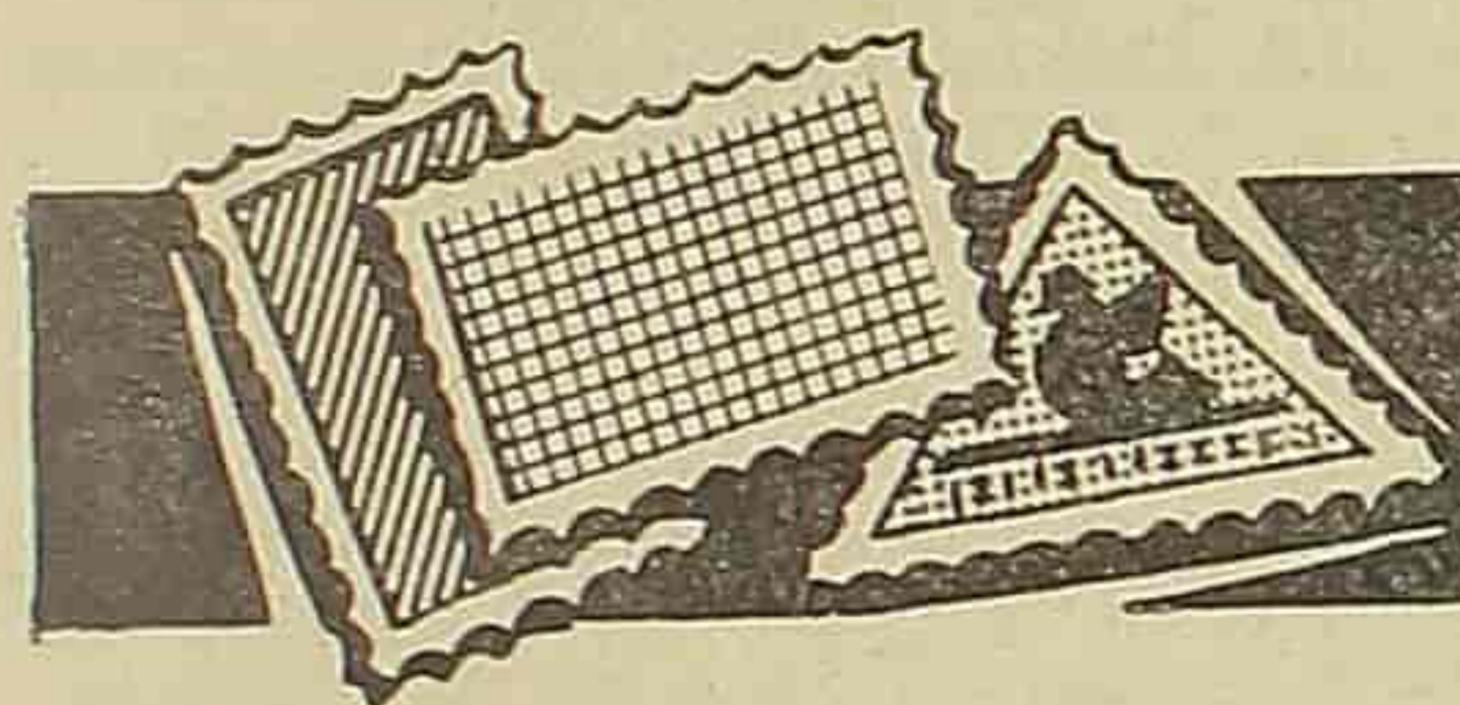
ИЗ ПОДРУЖНИЦЕ ЛЕСКОВАЦ

31 маја 1959 одржала је ова подружница своју I редовну годишњу скупштину.

По свршеним претходним пословима: избору радног претседништва, оверача записника и записничара, прочитао је претседник подружнице Б. Живановић извештај о раду управног одбора у протеклој години, после чега је настала дискусија, у којој су нарочито истакнута питања: зашто на пошти у Лесковцу нема пригодних издања марака; зашто нема каталога. Истакнута је захвалност директору Среског завода за соц. осигурање,

Миодрагу Стаменковићу, који је подружници омогућио лепу просторију за састанке. Критикован је рад на размени марака. На крају је извештај примљен и дата разрешница управи, па се приступило избору нове управе.

Изабрани су: у управни одбор: за претседника Боривоје Живанчевић, за секретара Велибор Аранђеловић, за благајника Стеван Предраговић, за чланове Предраг Савић и Роза Еман; — у надзорни одбор: Чедомир Николић, Душан Николић и Добрила Михајловић; — у суд части: Свет. Јањић и Љубиша Антић.

Нове марке

АДЕН

— 1959. — Спомен изнађе на ревизију устава; раније издате марке са црвеним арапским и енглеским претиском: 15 ц. плаво-зелена и 1.25 ш. сива и плава.

АЛБАНИЈА

1.VII.1959. — Серија спомен марака за десетогодишњицу Светског савета за мир; три вредности с истом сликом — амблем Савета и слика Фр. Жолио-Кирија: 1.50, 2.50 и 11 лека.

АРГЕНТИНА

1) 16.V.1959. — При увођењу у поштанску службу реактивних авиона пуштена је у тецај једна марка за ваздушну пошту од 5 Л. црна и зелена, са сликом светске карте и „Комета IV”.

2) 23. V. 1959. — За Прву међународну градинарску изложбу: 1 П. љубичаста, са сликом глоба и једне орхидеје.

3) 20. VI. 1959. — Једна марка са сликом папе Пија XII: 1 П. црна и жута.

АУСТРАЛИЈА

1) 22 IV. 1959. — За 150 годишњицу поште у Аустралији: 4 п. шкриљаста, са сликом првог поштанског уреда, — доношење поште са брода.

2) 20. V. 1959. — За редовну серију марака, са сликом краљице Јелисавете: 3 п. зелена.

3) 5. VI. 1959. — За стогодишњицу државе Кинсланд, са сликом зграде парламента са цветњаком: 4 п. зелена и плава.

4) 15 VII. 1959. — Друга вредност из серије „Цвеће”: 3 ш. црвена (телеопеја).

АУСТРИЈА

1) 26. V. 1959. — За 150 годишњицу рођења композитора Јозефа Хајдна, са његовом сликом: 1.50 ш. црвено-смеђа.

2) 9. VI. 1959. — За успомену на 150 годишњицу отпора Тиролаца Наполеоновој војсци, са сликом хералдичког тиролског орла: 1.50 ш. црвена.

3) 16. VI. 1959. — Две спортске марке: 1 ш. јорговансто-ружичаста (један тркач) и 1.50 ш. зелено-плава (један играч рукомета).

4) 16. VI. 1959. — Спомен марка на стављање у званичну службу аустријске мреже диригованих таласа: 2.40 ш. црно-плаво-зелена са сликом релејне станице.

БАХАМА

10. VI. 1959. — За стогодишњицу поштанске марке Бахаме издата серија марака са сликама краљице Јелисавете: 1 п. црвена и црна, 2 п. зелена и црна, 6 п. плава и црна и 10 п. смеђа и црна.

БЕЛГИЈА

1) 10. VI. 1959. — Добротворна серија марака са доплатком у корист Црвеног крста, издата о стогодишњици битке на Солферино: а) с алегор. сликом трансфузије крви: 40 + 10 ц. сива и црвена; 1 фр. + 50 ц. сиво-смеђа и црвена; 1.50 + 50ц. сиво-љубичаста и црвена; — б) алегор. слика помоћи рањеницима: 2.50 + 1 фр. сиво-зелена и црвена; 3 + 1.50 фр. сиво-плава и црвена; — в) са сликом Солферино после битке и са сликом Анрија Динана: 5 + 3 фр. сепија и црвена.

2) 6. VII. 1959. — Добротворна серија „Culturelle 59” с доплатком у корист Белгиске краљевске библиотеке. Ово издање ће бити упомена на 400 годишњицу основања прве краљевске библиотеке у Брислу од стране Филипа II (12 априла 1559); шест марака на којима су репродуковане поједине стране из књига са најлепшим грбовима „Златног руна”: 40 + 10 ц., 1 фр. + 50 ц., 1.50 + 50ц., 2.50 + 50 ц., 2.50 + 1 фр., 3 + 1.50 фр., 5 + 3 фр.

БЕРМУДА

29. VII. 1959. — Шест спомен марака о 350 годишњици колонизације Бермуда, са истом сликом за све марке — грбова Јакова I и Јелисавете II повезаних лентом „Подвезице”: 1,5 п. плава, 2 п. сива, 4 п. јоргованаста, 8 п. плава и сива, 9 п. зелена и 1/3 смеђа.

БРАЗИЛИЈА

1) 24. IV. 1959. — За стогодишњицу железничке пруге Патос—Велика Кампана: 2.50 ц. црвено-неранцаста (карта Бразилије са једним делом те пруге).

2) 20. V. 1959. — Поводом посете председника индонежанске републике, Сукарна из-

дата је једна марка с његовом сликом: 2.50 ц. плава.

3) 30. V. 1959. — За светски шампионат у баскет-болу, са сликом једне играчице и заставе издата је једна марка за ваздушну пошту: 3.30 ц. црвено-наранџаста и плава.

4) 12. VI. 1959. — Нова вредност серије редовних франко марака, са сликом Дон Јоао VI: 3.50 Ц. црвена.

5) 13. VI. 1959. — За спортски фестивал омладине 1959: 2.50 ц. смеђе-црвена, са сликом два млада играча.

БУГАРСКА

1) 4. V. 1959. — За 80 годишњицу бугарске поштанске марке: 12 ст. зелена и жута (телефонист на коњу при постављању једне војне линије); 16 ст. љубичаста и јоргованаста (бугарски поштански дилижанс); 60 ст. смеђа и жута (прва бугарска поштанска марка); 80 ст. опекаста и жута (први поштански ауто); 1 л. плава и светло-плава (радио станица у Софији); 2 л. смеђе-карминаста (сцена из штрајка поштара у Стачки 1919 године). — Уз ову серију издата су и два блока.

2) —. —. 1959. — Марка од 44 ст. из серије „Поврћа“ издата је са плавим претиском нове вредности „45 ст.“

ВАТИКАН

1) 25. V. 1959. — Серија марака са сликама хришћанских мученика за време цара Валеријана: 15 л. црвена, наранџаста, жута (св. Лаврентије спаљен на гвозденим роштиљу); 25 л. љубичаста, смеђа, жута (папа св. Сикст IJ); 50 л. зелено-плава, смеђа, жута (св. Агапит); 60 л. црно-маслинаста, смеђа, жута (св. Кипријан); 300 л. смеђе-окераста, црно-смеђа, смеђа (св. Фруктуозус).

2) 25. V. 1959. — Спомен издање за 30 годишњицу Латеранског уговора, са сликом папе Пија XI: 30 л. сијена и 100 л. љубичасто-плава.

ВИЈЕТНАМ СЕВЕРНИ

1) 15. IV 1959. — За светски мир: 12 ксу љубичаста, са сликом жене с дететом у наручју, голуба мира, година „1949-1959.“ и пригодног текста.

2) 1. V. 1959. — Наводњавање и свечано пуштање у употребу канала Ксуан-Квана: 6 ксу жута, зелена и љубичаста.

3) —. V. 1959. — Спомен издање против масакра у Фу-Лои: 12 ксу окераста и маслинаста (слика са неке плакате о овом масакру).

4) —. VI. 1959. — Две вредности с истом сликом радио станице: 3 ксу наранџаста и смарагдна; 12 ксу плава и тамно-сива.

ГВАТЕМАЛА

1) 15. V. 1959. — Нова вредност за ваздушну пошту, са првим морским бродоградилштетом у Изтапи: 6 ц. црвена, плава и сиво-плава.

2) —. VI. 1959. — Марка за ваздушну пошту за успомену на велику флоту Централне Америке: 6 ц. плава и црвена, са компонованом сликом од једног модерног теретног брода, пуштеног у море 18 јануара ове године и једне каравеле из 1532 године.

ГВИНЕЈА

15. VI. 1959. — Са разним мотивима и са истом легендом на свих 6 вредности „Рад, правда, солидарност“: 1 фр. карминаста (светионик у Тамари); 2 фр. зелена (као 1 фр.); 3 фр. смеђа (као 1 фр.); 5 фр. тиркизна (кокосова палма и рибарска барка); 15 фр. смеђе-жута (слонова глава) 20 фр. јоргованасторужичаста (претседник Секу Туре и буктиња слободе); 25 фр. кестењаста (слон).

ГВИНЕЈА ШП.

23. VII. 1959. — Добротворна серија „За децу“, са сликама разног цвећа: 10 + 5 ц. карминаста; 15 + 5 ц. смеђе-жута; 20 ц. смеђе-жута и 70 ц. смарагдна.

ГРЧКА

20. VI. 1959. — Грчко античко позориште: 20 л. смеђе-наранџаста и плаво-сива (гледаоци неког античког позоришта); 50 л. смеђе-црвена и жуто-маслинаста (маска трагичара од печене земље); 1 д. наранџаста, сива и зелена (флаута, добош и лира); 2.50 д. плаво-зелена, смеђа и смеђе-наранџаста (статуица глумца нове комедије); 3.50 д. смеђа, зелена и опекаста (делфиско позориште); 4.50 д. црна и наранџаста (Андромеда и Персеј у Гурипидовој „Андромеди“); 6 д. црна, наранџаста и сива (глумци који играју у једној сатиричној драми).

ДАНСКА

24. VI. 1959. — Добротворне марке са доплатком у корист Црв. крста о стогодишњици битке на Солферину, са сликом земљине куле опасане заставама са црвеним крстовима: 30 + 5 о. црвена и 60 + 5 о. плава.

ДОМИНИКАНСКА РЕП.

1) —. —. 1959. — Серија марака са олимпијских игара у Мелбурну (од октобра 1958) издата са претиском „ANO GEOFISICO INTERNACIONAL 1957—1958“ и доплатак „+ 2 с“ — у част геофизичке године: а) за обичну пошту: 1 ц. плава и црвена; 2 ц. плава, смеђа и црвена; 3 ц. љубичаста, сива, смеђа и црвена; 5 ц. гранатна, сиво-плава и црвена; 7 ц. плава, смеђе-жута и црвена; — б) за ваздушну пошту: 11 ц. плава, маслинаста и црвена; 16 ц. зелена, наранџаста и плава; 17 ц. плава, црвена и жута; — в) блокови с истим маркама, зупчани и незупчани, са доплатком „+ 5 с“.

2) 15. V. 1959. — За успомену на утакмицу у полу између Доминиканске и Јамајке: 2 ц. љубичаста (поручник Леонидас Радамес Труило Мартинец, капитен доминиканског тима); 7 ц. окерасто-жута (тим Јамајке); 10 ц. зелена (капитен Труило на коњу) 11 ц. наранџаста (доминикански тим).

ЕКУАДОР

1) 6. V. 1959. — О стогодишњици смрти А. Хумболта једна марка за ваздушну пошту са Хумболтовом сликом: 2 с. сива.

2) 8. V. 1959. — За стогодишњицу Црвеног крста: 2 с. са сликом разбојишта на Солферину.

ЕТИОПИЈА

30. V. 1959. — Марке Црв. крста из 1955 године издате у новим бојама и с претиском „RED CROSS CENTENARY 1859—1959“: + 2 на 15 ц. маслинаста и црвена; + 3 на 20 ц. љубичаста, зелена и црвена; + 5 на 30 ц. карминаста и плаво-сива.

ИЗРАЕЛ

1) 22. VII. 1959. — За десетогодишњицу израелске цивилне авијације: 500 пр. вишебојна

2) 22. VII. 1959. — За 25 годишњицу смрти песника Хаима Нахмана Бјалика: 250 пр. смеђе-зеленкаста и смеђе наранџаста, са Бјаликовом сликом.

ИНДИЈА

15. VI. 1959. — За 40 годишњицу Међународног бироа рада: 15 нп. маслинаста са сликом троугласког амблема Бироа и статуте „Триумф

рада“, која се налази на уласку у Националну галерију уметности у Њу-Делхију.

ИНДОНЕЗИЈА

1. VI. 1959. — За заштиту природе, са сликама из индонежанске фауне: 10 с. смеђе-маслинаста и тамно-смеђа (бабируса); 15 с. светло-смеђа и тамно-смеђа (дама); 20 с. зелено-сива и тамно-смеђа (орангутан); 50 с. светло-смеђа и тамно-смеђа (носорог); 75 с. црвенкасто-смеђа и тамно-смеђа (варан); 100 с. зелена и љубичасто-црна (тапир).

ИРАК

1. VI. 1959. — За Међународне дане деце издата је једна марка израђена од спомен марке за арапски поштански конгрес из 1956 године, са арапским претиском: 10 ф. на 28 ф. плаво-зелена.

ИРАН

8. V. 1959. — Две марке за стогодишњицу Солферино, са сликом беле заставе са црвеним крстом и црвеним иранским лавом: 1 Р. зелена, црвена и жута; 6 Р. плава, црвена и жута.

ИРСКА

20. VII. 1959. — Две марке за 200 годишњицу чувене пиваре Гуинез, са сликом оснивача пиваре Артура Гијнеса: 3 п. јоргованасто-ружичаста и 1/3 плава.

ИТАЛИЈА

1) 21. IV. 1959. — Поводом подизања споменика Лорду Бајрону у вили Боргезе у Риму издата је марка од 15 л. шкриљаста са сликом тог споменика.

2) 27. IV. 1959. — Поводом стогодишњице од рођења Камила Прампoliniја, једног од оснивача италијанске социјалистичке партије: 25 л. ружичаста, са Прампoliniјевом сликом.

3) 25. VI. 1959. — Серија пропагандних марака за олимпијске игре у 1960 години: 15 л. наранџаста и сиво-смеђа (обелиск пред Квириналом са „укротиоцем коња“ у његовом подножју); 25 л. ултрамарин и сиво-смеђа (кула сенатске палате); 35 л. жута и сиво-смеђа (Каракалине терме); 60 л. јоргованаста и сиво-смеђа (Константинов славолук); 110 л. жута и сиво-смеђа (Константинова базилика).

4) 27. VI. 1959. — За спомен стогодишњице битак 1859 године: 15 л. сива (Виктор Емануел II, Гарибалди, Кавур и Мацини); 25 л. смеђа и црвена (италијански логор код Мађенте); 35 л. љубичаста (битка код Сан Мартина); 60 л. ултрамарин (битка на Солферино); 110 л. ружичасто-јоргованаста (битка код Мађенте).

ИФНИ

12. VI. 1959. — Добротворна серија марака „За децу“: 10 + 5 ц. опекаста (овца и јагње); 15 + 5 ц. смеђе-жута (магаричар са својим магарцем); 20 ц. зелена (коза); 70 ц. зелено-жута (овца са јагњетом).

ЈАПАН

1) 20. V. 1959. — За „Филателистичку недељу 1959“: 10 у. вишебојна (две жене пишу и читају писма).

2) 5. VI. 1959. — За успомену на увођење метричког система у Јапану: 10 у. плаво-сива и црна са сликом компонованом од једне градиране чаше, једних теразија и једне пантљике за мерење.

3) 24. VI. 1959. — За стогодишњицу Солферино: 10 у. двобојна, са сликом носилаца једних рањеничких носила.

ЈЕМЕН

1) —. —. 1959. — За десетогодишњицу Декларације о правима човека издата серија марака из 1940 године с претиском амблема ОУН, иатписа „HUMAN RIGHTS 1948—1958“ и исто то на арапском: 8 б. плава и црвено-смеђа; 14 б. љубичаста и зелено-маслинаста; 20 б. ружичаста и зелено-маслинаста; 1 И. цинобер, зелена и црвено-смеђа.

2) 8. III. 1959. — За прву годишњицу приступања Јемена у УАР (наместо непотпуне објаве у броју 5—6), са сликом застава Египта и Јемена — као код Египта, са натписом „YEMEN“ и са новом вредношћу: 1 б. смеђе-љубичаста; 2 б. плаво-сива и црна; 4 б. зелена, црвена и црна; 6 б. жуте-наранџаста и црна; 10 б. црвена и црна; 16 б. љубичаста и црвена.

КАЈМАНСКО ОСТРВЉЕ

4. VII. 1959. — За спомен новог устава издате су две марке са краљевском сликом и са грбовима ове колоније: 2,5 п. плава и црна и 1 ш. наранџаста и црна.

КАНАДА

18. VI. 1959. — За успомену на посету краљице Јелисавете: 5 ц. црвена, са краљичином сликом.

КИНА

1) 1. V. 1959. — За „Празник рада“ издате су 3 марке без гуме: 4 ф. плава (кинески радници у поворци); 8 ф. цинобер (црвена застава на глобу, коју држе три руке, које симболизују црну, жуту и белу расу; са легендом на кинеском „Пролетери свих земаља, уједините се!“); 22 ф. смарагдна (весели радници са заставама и великом бројком „51“).

2) —. VI. 1959. — Трећа вредност серије кинеског топионичарства: 10 ф. црвена (топионица).

3) 20. VI. 1959. — Поводом изградње пекиншког ареодрома: 8 ф. црна и љубичаста (грађевине на аеродрому) и 10 ф. црна и сива (транспортни авион на терену новог аеродрома).

КИНСЛАНД

5. VI. 1959. — За стогодишњицу државе Консланда: 4 п. зелена и плава (парламент у Вризбану међу цвећњацима).

КОРЕЈА ЈУЖНА

15. IV. 1959. — За десетогодишњицу корејских моринских корпуса: а) марка од 40 хв. маслинаста са сликом искрцавања војника; — б) блок са истом марком, незупчан, величине 90 × 60 мм.

КОРЕЈА СЕВРЕНА

1) 13. II. 1959. — Две марке са сликом генерала Ел Ши Мон Дик; исте слике на обе марке, само је на једној стара ознака вредности (wong), а на другој нова (shung:) 10 в. смеђа на црвенкастој основи; 10 ш. опекаста на жутој основи.

2) 29. III. 1959. — За националну конференцију жена социјалиста у Пјонгјангу, са сликом двеју жена са заставом: 10 ш. смеђе-љубичаста и црвена.

3) 1. IV. 1959. — Две марке за редовну службу, са сликама генерала: 2 ш. плаво-зелена на зеленкастој основи (Јунг Вонг Јон); 5 ш.

љубичаста на црвенкастој основи (Канг Кам Шан).

КУБА

1) 18. III. 1959. — У спомен генерала Адолфа Флора Кромбета: 4 ц. зелено-сива.

2) —. IV. 1959. — За пропаганду аграрне реформе, са доплатком: а) за обичну пошту: 2 + 1 ц. црвена и љубичаста; — б) за ваздушну пошту: 12 + 3 ц. црвена и зелена.

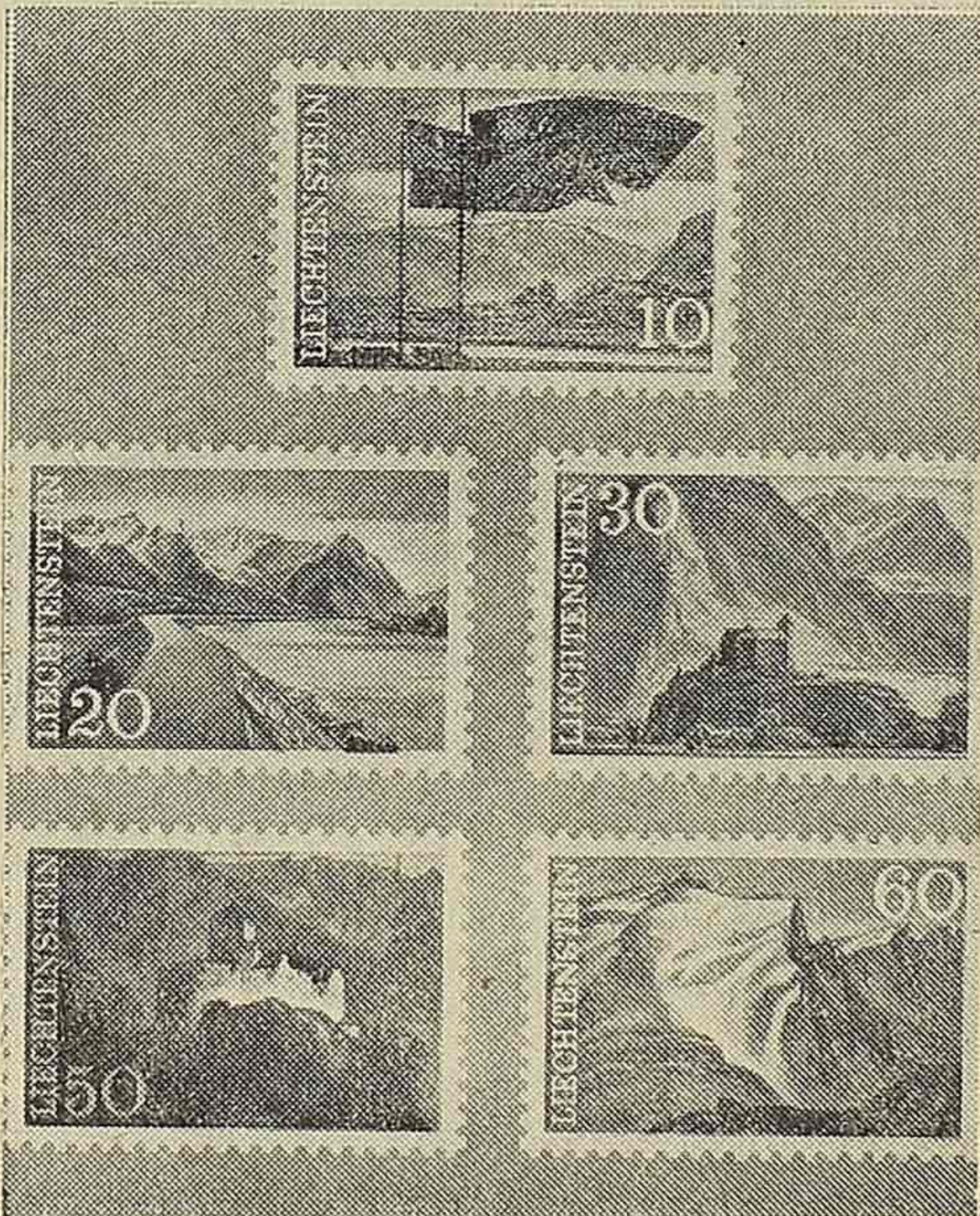
3) 24. IV. 1959. — За „Дан марке“ и за филателистичку изложбу издате су 2 марке за ваздушну пошту: 12 ц. тамно-плава и сепија; 30 ц. сепија и тамно-плава.

ЛИБЕРИЈА

11. V. 1959. — Поводом освећења зграде Унеско у Паризу: а) за обичну пошту: 25 ц. гранатна и зелена (амблем Унеска); — б) за ваздушну пошту: 25 ц. плава и црвена (палата Унеска).

ЛИХТЕНШТАЈН

23. VII. 1959. — Први део новог издања франко марака: 10 р. шкриљаста (заставе на замку Вадуз); 20 р. карминаста (на Рајнском насипу); 30 р. опекаста (замак Гутенберг); 50 р. тамно-плава (осветљен замак Вадуз); 60 р. тиркизно-зелена (поглед са Бетлерјоха на Наткопф-Фалкнискетете).

МАЂАРСКА

1) 26. V. 1959. — Серија „Саобраћајни музеј“: а) за обичну пошту: 20 ф. јоргованаста, зелена, сива и жута (прва мађарска локомотива); 30 ф. окераста, зелена и сива (аутомобил „Дизел“ Ганцов); 40 ф. тиркизна, црвена и неранцаста (стари железнички семафор); 60 ф. жута, зелена и неранцаста (аутомобил Сонка, који је први фабрикован у Мађарској); 1 фт. ружичаста, плава и жута (аутокар „Икарус“ с мотором позади); 2 фт. зелено-жута, црвена и жута (први пароброд на Блатном Језеру); 2.50 фт. плава, зелена, црвена и жута (поштанска кола); — б) за ваздушну пошту: 3 фт. јоргованаста, жута и неранцаста (моноплан Аладара Зили)

2) 29. V. 1959. — Поводом конгреса ФИП-е у Хамбургу издале су мађарске поште један блок састављен из 4 марке од 2.50 фт. и 1 вињете; на маркама је иста слика са оном од 2.50 фт. из серије „Саобраћајни музеј“, само са белом осном код натписа; на привеску — вињети — је коверта писма са легендом на француском и мађарском језику.

3) 1. VI. 1959. — Издање за успомену на конференцију министара пошта држава источног блока: 1 фт. јоргованасто-црвена, са сликом поштанског рога са писмом и траком с натписом „BERLIN“, са зрацима према карти социјалистичких земаља; уз њу је и привесак са сликом опере у Берлину и грба Берлина, са натписом „BERLIN 1959“.

4) 14. VI. 1959. — Серија марака са сликама водних птица: 10 ф. плава и маслинасто-зелена (коморан над баром); 20 ф. жуто-зелена и плава (златни рајер с тићима); 30 ф. зелено-сива, јоргованаста и неранцасто-жута (пурпурне чапље у гнезду); 40 ф. сива и плаво-зелена (нека врста велике чапље у риту); 60 ф. свртло-црвена и смеђе љубичаста (кашикара у риту); 1 фт. сива и зелено-плава (сива чапља у води); 2 фт. сива и црвена (ћубаста чапља над гнездом); 3 фт. црвено-смеђа и смеђа (чапља с кривим кљуном у лету).

МОНАКО

1) 18. V. 1959. — Редовне франко марке: 5 фр. цинобер (кнежева палата); 25 фр. наранцаста и црна (кнез Реније); 30 фр. љубичасто-црна (кнез Реније); 35 фр. плава (кнежева палата); 50 фр. зелена и гранатна (кнез Реније); 85 фр. гранатна (трг св. Николе); 100 фр. зелено-плава (панорама Монака).

2) 18. V. 1959. — Допунске вредности за серију за ваздушну пошту са сликама кнежевског пара: 300 фр. љубичаста и 500 фр. плава.

3) 18. V. 1959. — Освећење поликлинике „Принцизе Грације“: 100 фр. сива, зелена и смеђа, са сликом поликлиничке зграде и, у медаљону, принцезе Грације.

4) 18. V. 1959. — Издање марака за успомену на отварање палате Унеска у Паризу: 25 фр. црна, плава и наранцаста (палата гледана из ваздуха и око ње симболи разних културних делатности Унеска); 50 фр. маслинаста, црна и тиркизна (палата гледана из ваздуха и око ње дечије главе разних раса).

5) 18. V. 1959. — За међународни аутомобилски рели Монте Карла: 100 фр. ултрамарин, црвена и зелена на плавој основи (композиција тркачке стазе Монте-Карло—Атина, са кнежевом палатом у Монаку и са старим споменицима у Атини).

6) 18. V. 1959. — Флора Монака: 5 фр. јоргованасто-ружичаста, смеђа и зелена (каранфил); 10 на 3 фр. црвена, смеђа и зелена (каранфил); 15 на 1 фр. зелена и жута (мироза); 20 фр. јоргованасто-ружичаста и зелена (неко шибље); 25 фр. на 6 фр. црвена и зелена (геранијум); 35 фр. зелена и ружичаста (лијандер); 50 фр. зелена и смеђе-црна (јасмин); 85 фр. на 65 фр. маслинаста и јоргованасто-сива (лавандула); 100 фр. зелена и ружичаста (ружа).

МОНГОЛИЈА

6. VI. 1959. — Серија „Спортови“: 5 м. неранцаста, жута (дресура коња); 10 м. јоргованаста, љубичаста (боксовање с голим песницама); 15 м. зелена, жута (школа јахања); 20 м. ружичаста, љубичаста (стрељаштво); 25 м. плава, жута (јахач у галопу); 30 м. зелена, жута (стрељачке утакмице); 70 м. неранцаста, жута (хватање коња); 80 м. јоргованаста, љубичаста (шампион и дресер).

НЕМАЧКА ЗАП.

1) 22. V. 1959. — Две вредности са сликом председника Хојса: 40 пф. плава и 70 пф. плаво-љубичаста.

2) 20. VI. 1959. — Спомен издање о 1000 годишњици Букстехуда: 20 пф. светло-плава, црна, смеђе-црвена (грађевине у Букстехуду).

НЕМАЧКА — БЕРЛИН

18. VI. 1959. — За XIV међународни конгрес градова у Берлину: 20 пф. тамно и светло-плава и црвена.

НЕМАЧКА ИСТ.

1) 6. V. 1959. — За стогодишњицу смрти при родњака А. Хумболта, са његовим сликама: 10 пф. плаво-зелена (Хумболтова слика изнад неког предела Централне Америке); 20 пф. црвено-смеђа (Хумболтова слика изнад сибирских ледених предела).

2) 30. V. 1959. — За поштанску конференцију источних демократских земаља издате су 2 марке са сликом поштанском рога са пригодним натписом: 20 пф. црвена, маслинаста, жута и сива; 25 пф. плава, маслинаста, жута и сива.

3) 26. VI. 1959. — Серија „Марака за заштиту природе“: 5 пф. светло-плава, бледољубичаста и црна (чапља); 10 пф. зелено-плава, наранџаста и црвено-смеђа (букач); 20 пф. наранџаста, зелена, плава и тамно-смеђа (перуника и лептир бели паун); 25 пф. светлољубичаста, жута и црна (дабар); 40 пф. плава, жуто-наранџаста и црна (пчела).

4) 29. VI. 1959. — Трећа серија марака са сликама мајсторских дела из галерије слика у Дрезди: 5 пф. жуто-маслинаста (весталка од А. Кауфманове); 10 пф. тамно-зелена (дама са чипкама од Г. Масту); 20 пф. наранџасто-црвена (портрет госпођице Лаверњ од Ж. Е. Листарда); 25 пф. црвено-смеђа (старица поред ватре од П. П. Рубенса); 40 пф. црвено-смеђа (Младић с црним прслуком од Фр. Халсе).

5) 2. VII. 1959. — Серија „Птице“: 5 пф. жута и црна (корморан); 10 пф. светло-зелена и црна (црни лабуд); 15 пф. бледољубичаста и црна (у ограниченом тиражу); 20 пф. ружичаста и црна (тетреб); 25 пф. светло-плава и црна (пупавац); 40 пф. светло-црвена и црна (соко).

НЕПАЛ

— IV. 1959. — Поводом ступања Непала у Светски поштански савез: а) мали формат: 1 п. тамно-смеђе (статуа Вишне); 2 п. сивољубичаста (скулптура Кришне, победника црне гује); 4 п. светло-плава (гличер); 6 п. црвено-наранџаста (врата неког храма); 8 п. смеђа (мошусни јелен); 12 п. тамно-зелена (носорог); — б) велики формат: 16 п. јоргованаста и смеђа, 20 п. црвена и плава, 24 п. црвена и зелена, 32 п. плава и љубичаста и 50 п. зелена и црвена — све са сликом храма Нахта Поле; 1 Р. тамно-плава и карминаста и 2 Р. плава и љубичаста — обе са сликом непалског фазана.

НОВИ СЕЛАНД

3. VI. 1959. — Поводом стогодишњице солферинске битке издата је добротворна марка од 8 + 1 п. плава и црвена, са доплатком у корист Црв. крста, са сликом планиглоба и развијене заставе са црвеним крстом.

НОРВЕШКА

26. V. 1959. — За 150 годишњицу Краљевског норвешког друштва за агрикултуру издате су две марке са сликом медаље издате о стогодишњици тога друштва: 45 о. црвена и жута и 90 о. плава и сива.

ОУН

18. V. 1959. — За Европску економску комисију ОУН, са симбол. сликом: 4 ц. тиркизна и 8 ц. црвено-наранџаста.

ПАРАГУАЈ

— V. 1959. — Непродате марке из серије издате 1955 године снабдевене црвеним претиском грба Парагуаја и нових вредности: а) за обичну пошту: 1.50 Г. на 5 ц. окераста; 1.50 Г. на 20 ц. смеђа; 1.50 Г. на 50 ц. смеђе-црвена; 3 Г. на 2.50 Г. жуто-маслинаста; 6.25 Г. на 5 Г. смеђе-сива; 20 Г. на 15 Г. светло-зелена; 30 Г. на 25 Г. зелена; — б) за ваздушну пошту: 4 Г. на 2 Г. светло-плава; 12.45 Г. на 3 Г. тамно-маслинаста; 18.15 Г. на 6 Г. смеђе-јоргованаста; 23.40 Г. на 10 Г. црвено-наранџаста; 34.80 Г. на 20 Г. смеђе-маслинаста; 36 Г. на 4 Г. зелено-маслинаста; 43.95 Г. на 30 Г. тамно-зелена; 100 Г. на 50 Г. смеђе-сива.

ПОЉСКА

1) 8. V. 1959. — Пољске гљиве, са разним сликама и латинским називима на маркама троугластог облика: 20 гр. жута, зелена и смеђа; 30 гр. жуто-наранџаста, црвена и сива; 40 гр. јоргованаста, зелена и црвено-наранџаста; 60 гр. зелено-жута, зелена и смеђе-наранџаста; 1 зл. тиркизна, зелена и смеђе-наранџаста; 2.50 зл. зелено-плава и смеђељубичаста; 3.40 зл. сиво-маслинаста, зелена и црвена; 5.60 зл. жуто-маслинаста, зелена и смеђе-црвена.

2) 23. V. 1959. — Поводом шестог конгреса Пољског филателистичког савеза у Варшави и за успомену на 65 годину пољске филателије издата је марка од 10 зл. јоргованасто-сива са сликом замка у Ливу, с привеском с пригодним натписима за 65 годишњицу пољске филателије и са ценом од 5 зл. — Ова марка издата је и у озупчаном блоку од 6 марака с привесцима у три реда; привесци су с разним текстовима: у горњем реду „VI ZIAZD PZF WARSZAWA.1959“; у 2 реду: „ZNACZEK KSZTALCI BAWI POMAGA W NAUCE ZBLI ZA NARODY“; у 3 реду: „POLSKIEGO RUCHU 65 LAT FILATELISTYCZNEGO“; марке и привесци су у једном оквиру.

РУМУНИЈА

1) 25. IV. 1959. — За десетогодишњицу државне филателистичке трговине издат је блок (издат за стогодишњицу румунске поштанске марке) од 10 л. плав, озупчан, са претиском у облику ромба плаве боје са пригодним текстом.

2) — VI. 1959. — За десетогодишњицу земљорадничке колективизације: 55 б. смарагдна (куруз); 55 б. јоргованасто-ружичаста (шећерна репа); 55 б. наранџаста (сунцокрет и пчела); 55 б. маслинаста (овнови); 55 б. смеђе-црвена (млекара); 55 б. смеђе-жута (петао и кокоши); 55 б. плаво-сива (земљоделски трактор); 55 б. смеђа (транспорт жита на колима); 5 л. тамно-црвена (10 година земљорадничке колективизације).

3) — VI. 1959. — Марке за ваздушну пошту са сликама птица, вишебојне, на обојеном папиру: 10 б. (кос); 20 б. (срнадица); 35 б. нека штакара; 40 б. (ласта); 55 б. (зелени деглић); 55 б. (чешљугар); 55 б. (сеница); 1 л. (зеба); 1.55 л. (говедарка); 5 л. (нека ловна птица).

САД

1) 30. V. 1959. — За 150 годишњицу рођења А. Линколна: 4 ц. плава са Линколновом сликом.

2) 6. VI. 1959. — Допунска вредност редовног издања франко марака: 12 ц. црвена (претседник Харисон).

3) 8. VI. 1959. — За стогодишњицу открића минерала — руда богатих сребром на планини Давидсон: 4 ц. црна и сребрна, са сликом проналазача на овој планини.

4) 19. VI. 1959. — Нова серија порто марака; 14 вредности са истим цртежом у црвеној боји, а са ознакама вредности у црној боји: 1,5, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 30, 50 ц., 1 и 5 долара.

5) 4. VII. 1959. — Застава САД са 49 звезда; 4 ц. црвена, плава и жута.

САН МАРИНО

1) 19. V. 1959. — Пропагандна серија за олимпијске игре у Риму идуће године, са сликама шесторице претседника Међународног олимпијског комитета: а) за обичну пошту: 2 л. црна и неранцаста (барон Пјер де Кубертен); 3 л. сепија и љубичаста (Алберто Вонакоса); 5 л. зелена и плава (А. Брендаж); 30 л. црна и јоргованаста (Монти); 60 л. сепија и зелена (Едштрем); 80 л. зелена и карминаста (Де Баје-Латур); — б) за ваздушну пошту: 120 л. смеђа (барон Пјер де Кубертен).

2) 3. VI. 1959. — Марке за ваздушну пошту, спомен издање на први лет на линији Сан Марино—Римини—Лондон, са сликом авиона изнад Сан Марина: 120 л. плаво-љубичаста.

3) 1. VII. 1959. — За 150 годишњицу рођења Абрахама Линколна: а) за обичну пошту: 5 л. сепија и црна (Линколн и извод из једног његовог писма); 10 л. зелено-плава и ултрамарин (Линколн и карта републике Сан Марино); 15 л. сива и зелена (медаља с Линколновом сликом и гувернерска палата у Сан Марину); 70 л. љубичаста (Линколн и у позадини брдо Титан).

САХАРА ШП.

12. VI. 1959. — Серија марака „За децу“, са сликама шпанског песника Лопе де Вега и личности из његових комедија: 10 + 5 ц. окераста и црна (Лопе де Вега); 15 + 5 ц. окераста и љубичасто-смеђа (жена из комедија „Севилска звезда“); 20 ц. зелено-жута и смеђа (лице из комедије „Перибанез и командир“); 70 ц. зелено-жута и зелено-црна (Лопе де Вега).

СИНГАПУР

1. VI. 1959. — За нов устав, којим је успостављена држава Сингапур; с истом сликом на свим вредностима: 4 ц. црвена, сепија и жута; 10 ц. јоргованаста, сепија и жута; 20 ц. плава, сепија и жута; 25 ц. зелена, сепија и жута; 30 ц. љубичаста, сепија и жута; 50 ц. сива, сепија и жута.

СОМАЛИЈА

22. VI. 1959. — Спомен издање за уставотворну скупштину: а) за обичну пошту: 0.05 Со. смеђа и плава са сликом скупштинске палате у Могадиску и текста устава; — б) за ваздушну пошту: 1.20 Со. плава и смеђа и 1.50 Со. плава и маслинаста (урођенички полицајац — трубач и авион).

СССР

1) 30. IV. 1959. — За десетогодишњицу Светског покрета поборника за мир: 40 к. смеђа, ултрамарин, жута, црвена и зелена са сликом плаве заставе Покрета изнад претставника беле, жуте и црне расе. Реч „Мир“ на руском, француском, енглеском, немачком, шпанском, пољском, арапском и кинеском.

2) 6. V. 1959. — За стогодишњицу смрти А. Хумболта: 40 к. љубичаста и сепија, са сликом овог немачког географа и природњака.

3) 8. V. 1959. — За 150 годишњицу смрти Ј. Хајдна, аустријског композитора, са његовом сликом: 40 к. сиво-плава и смеђе-љубичаста.

4) 12. V. 1959. — Шеста вредност серије „Великих руских писаца“ посвећена С. Т. Аксакову: 40 к. љубичаста, жуто-маслинаста и плава, са сликом једне сцене из једног Аксаковљевог дела.

5) 15. V. 1959. — Четири марке серије „Туризам“: 40 к. (алпиниста); 40 к. (скијаша); 40 к. (планинари разгледају карту); 40 к. (у чамцу); све су израђене у више боја.

6) 29. VI. 1959. — Последње вредности серије „Пароброди“ (В. у броју 5—6 под 10): 10 к. зелена, зелено-жута, црвена и јоргованаста (пароброд на линији Владивосток—Петропавловск—Камчатски); 20 к. зелено-жута, тиркизна, љубичаста, црвена и јоргованаста (пароброд на линији Одеса—Латакија); 40 к. плава, жута, црвена (ледоломац на линији Мурманск—Тикси); 1 Р. плава, љубичаста, жута и црвена (пароброд на линији Лењинград—Лондон).

7) 30. VI. 1959. — Приликом совјетске изложбе науке, технологије и културе у Њујорку: 20 к. љубичаста, тиркизна, жута и смеђа; 40 к. смеђа, љубичаста, тиркизна и жута.

8) 29. VII. 1959. — Прве две вредности из серије „Статуе знаменитих људи“: 10 к. окераста и црна (статуа сликара Рјепина у Москви); 1 Р. плаво, ултрамаринска и црна (статуа композитора Чајковског у Москви).

ТУНИС

1) 15. IV. 1959. — За „Дан слободе“ у Африци: 40 м. тиркизна и смеђе-црвена (карта Африке и симбол. приказ слободе у Африци).

2) 1. V. 1959. — За „Дан марке“ добротворно издање са доплатком: 20 + 5 м. смеђе-жута (писмоноша предаје писмо).

ТУРКС И КАЙКОС

4. VII. 1959. — Поводом новог устава издате две марке са сликом, на којој се виде карта острва, слика краљице Јелисавете и круна св. Едварда: 6. п. маслинаста црна и неранцаста; 8 п. љубичаста и неранцаста.

ТУРСКА

1) 21. IV. 1959. — За XI европски шампионат у баскет-болу: 25 к. црвено-неранцаста и плава са сликом играча у току игре.

2) 1. V. 1959. — За фестивал у Аспандосу (Белкису) издате две пропагандне марке с истом сликом у различитим бојама: 20 к. зелена и смеђе-маслинаста (остаји античког позоришта у Белкису).

3) 5. V. 1959. — За десетогодишњицу Европског савета издата је једна марка, израђена од добротворне марке из серије издате за 35 годишњицу турске републике са љубичастим претиском нове вредности и пригодног текста: 105 на 15 + 5 к. неранцаста.

4) —. VI. 1959. — Порто марке из 1936 године са претиском нове вредности: 20 на 20 п. смеђе-жута; 20 на 2 к. светло плава; 20 на 3 к. љубичаста; 20 на 5 к. зелено-плава; 20 на 12 к. ружичаста.

5) —. VI. 1959. — Нова вредност серије редовних марака у течају: 20 к. маслинаста са сликом моста.

УРУГВАЈ

1) —. —. 1959. — Серија марака за ваздушну пошту за успомену на капетана Ланцу, са сликом споменика богиње са крилима: 3 ц. смеђа и црна; 8 ц. јоргованасто-ружичаста и црна; 38 ц. сива и црна; 50 ц. жуто-маслинаста и црна; 60 ц. јоргованаста и црна; 90 ц. сиво-зелена и црна; 1 П. светло-плава и црна; 2 П. наранџаста и црна; 3 П. зелена и црна; 10 П. ружичаста и црна.

2) —. —. 1959. — Издање за успомену на први лет Сантос Димона, са сликом Сантос Димона и његовог апарата за летење: 31 ц. и 36 ц. у више боја.

3) —. —. 1959. — Издање за туристе, са 2 разне симболичне слике: 10 ц. жуто-смеђа и плава; 38 ц. зелена и жута; 60 ц. јоргованаста и жута; 90 ц. наранџасто-црвена и плаво зелена; 1.05 П. плава и жута.

ФИЛИПИНИ

1) 15. IV. 1959. — Са грбом провинције Цапиз: 6 ц. смеђа и 25 ц. љубичаста.

2) 13. V. 1959. — У спомен Аполинарија Мабини, првог министра у времену рата шпанско-американског: 3 ц. смеђа, са сликом А. Мабинија.

ФИЦИ

13. VII. 1959. — Нова вредност редовне серије марака: 4 ш. тамно-зелена, црвена, зелено-жута и плава, са сликом краљице Јелисавете и са једном птицом, типичном за острвље Фици.

ФОРМОЗА

1) 27. IV. 1959. — Још 4 вредности из серије објављене у броју 5—6 под 1): 0.03 Д. наранџаста; 0.10 Д. јоргованаста; 0.40 Д. смеђа; 3 Д. шкриљаста.

2) 15. VI. 1959. — За 40 годишњицу Међународног бироа рада издате 4 марке с истом сликом троугластог амблема Бироа и његовог седишта у Женеви: 0.40 Д. плава; 1.60 Д. смеђе-црна; 3 Д. зелена; 5 Д. црвено-наранџаста.

ФРАНЦУСКА

1) 29. V. 1959. — Допунске вредности службених марака за Европски савет: 25 фр. црно-маслинаста и љубичасто-плава; 50 фр. јоргованаста и љубичасто-плава.

2) 13. VI. 1959. — Спомен издање за пилоте Гужона и Розанова, са двојном сликом њиховом: 20 фр. плава и црвена.

3) 15. VI. 1959. — Добротворно издање са сликама знаменитих људи за 1959 лодину са доплатком у корист Црв. крста: 15 + 5 фр. плаво-љубичаста (Villehardouin); 15 + 5 фр. тамно-зелена (Le Nôtre); 20 + 10 фр. смеђе-жута (d'Alembert); 20 + 10 фр. сива (David d'Angers); 30 + 10 фр. јоргованасто-црвена (Bichat); 30 + 10 фр. смеђе-црвена (Bartholdi).

4) 20. VI. 1959. — За стогодишњицу Marceline Desbordes-Valmore: 30 фр. сијена, светло зелена и плава, са сликом слављенице.

ХАИТИ

23. VII. 1959. — Све марке из серије за 150 годишњицу А. Линколна издате 14. V. 1959 (В. бр. 5—6 „Филателисте“) и блок (на свакој марци) добили претисак „ANNEE DES REFUGIES 1959—60“ и доплатак „20 с“.

ЦЕЈЛОН

1. V. 1959. — Три вредности из редовне серије марака са легендом на енглеском: 30 ц. карминаста и жута (стена Сигирија); 75 ц. црвено-наранџаста и светло-плава (библиотека дентског храма); 85 ц. зелена и смеђе-црна (берба чаја).

ЧЕХОСЛОВАЧКА

1) 13. V. 1959. — За IV конгрес синдиката у Прагу: 30 х. црвена и жута (амблем конгреса и фабрике); 60 х. сиво-жућкаста, сиво-плава и плава (брана).

2) 13. VI. 1959. — Пригодна марка за регионалну филателистичку изложбу у Зволени, са сликом Зволена: 60 х. смеђе-жута и жута.

3) 22. VI. 1959. — Серија марака са сликама чехословачких великана: 15 х. тамно-плава (Франтишек Бенда, композитор — 1709—1786); 30 х. затворено-црвена (В. К. Клицпера, творац чешке драме — 1792—1859); 40 х. сиво-зелена (А. Стодола, славни словачки техничар — 1859—1942); 60 х. црвено-смеђа (К. В. Раис, списатељ — 1859—1926); 80 х. љубичаста (А. Славичек, славни чешки сликар — 1870—1911); 1 Крч. смеђа (Петр. Безруч, песник — 1867—1958).

4) 20. VII. 1959. — Серија пропагандних марака за међународни сајам у Брну, који ће се одржати од 6 до 20 септембра: 30 х. љубичаста и жута (генерални распоред на сајмишту); 60 х. плава (амблем сајма испред планиглоба); 1.60 Кчс. плава и наранџаста (нови павиљон на сајму у Брну).

ЧИЛЕ

—. IV. 1959. — Две вредности за ваздушну пошту са промењеним називом „CASA DE MONEDA DE CHILE“ наместо „ESPECIES VALORADAS — CHILE“: 10 П. зелено-жута и 20 П. смеђе-јоргованаста (са истим сликама као код ранијег издања).

ШВАЈЦАРСКА

1) 22. VI. 1959. — Две марке „EUROPA“ сиже: четири алке и четири квадрата повезани међу собом, као симбол европске колаборације: 30 ц. црвена и 50 ц. плава.

2) 22. VI. 1959. — За време европске конференције птт у Монтреу пуштене су у промет две пригодне марке израђене од марака „EUROPA“ с претиском „REUNION DES PTT/ D'EUROPE 1959“: 30 ц. црвена и 50 ц. плава.

3) 22. VI. 1959. — Две марке с историским мотивима на обојеном папиру: 90 ц. црвена на шама папиру; 2 фр. карминаста на жућкастом папиру.

ШВЕДСКА

6. VII. 1959. — За стогодишњицу рођења шведског песника Вернера фон Хелденстама, издате су две спомен марке са његовом сликом: 15 о. црвена и 1 К. сиво-плава.

TRAŽI RAZMENU

Ing. VACLAV BOUSE, Sokolska 117. PRIBRAM I. Československo. traži korespondenta i razmenjivača upotrebljenih maraka.

ОГЛАСИ

CENE OGLASA:

Cela strana	10.000.— din.
Pola strane	6.000.— din.
Četvrtina strane	3.500.— din.
Osmina strane	2.000.— din.
Šesnaestina strane	1.000.— din.

ANNONCES:

1/1 page	US \$	30.—
1/2 page	US \$	15.—
1/4 page	US \$	10.—
1/8 page	US \$	6.—
1/16 page	US \$	3.—

MALI OGLASI: Svaki započeti red 20 din.
Najmanje 100 dinara.

MASSENWARE — KOLIČINKE

Jugoslavije, kao i celog sveta kupujem.
Plaćam dobre cene!

KRAKOVSKI ALAJOŠ
Bačka Topola,
Pošt. fah 47

KATALOG CUMŠTAJN 1959

prodajem ili menjam za marke.
BORBELJ JANOŠ
Vršac

TRAŽIM ČISTE MARKE

po katalogu Jugofilatelije br. 268 i 278 po 1 kom.
br. 269 kom. 3. Plaćam dobre cene. — Tražim
i veće količine nalepnica od šibica u komple-
tnim serijama.

ANDREJ DURGALA
Bačka Palanka
Trg Bratstva-Jedinstva 3

FOR MINT stamps in complete sets and
old paper money all countries I give in exchan-
ge Jugoslav Match Box Labels. Correspond:
English, German, Italian, Croatian.—

Stubnya Gejza, Split, Matije Gubca Str. 14.
Jugoslavija

NOVČANICE

Tražim nevažeće novčanice u dobrom stanju,
koje su bile u prometu na današnjem teritoriju
FNRJ..

STUBNYA GEJZA
SPLIT, Matije Gubca 14.

ADRESE NUMIZMATIČARA DONOSI

„NUMISMATIST“

Pišite na adresu:
J. G. BORREMANS, 98 Digue de Mer,
OSTENDE, Belgium.

EXCHANGE of all fiscal-revenue stamps wan-
ted collectors whole world. Also fiscal litera-
ture, catalogue, books or articles. Adress: DI-
MITRIJE B. SPAJIĆ, 12 Rue Lomina, BEL-
GRADE (30), Yugoslavia.

„FISCALIST“ je adresar za skupljače fiskalnih
maraka. Izlazi kao prilog lista „Relations et
Amities“, koji izlazi neprekidno već 35 godina.
U listu se štampaju i stručni članci o fiskalnim
markama. Pišite na adresu: J. G. BORREMANS,
98 Digue de Mer, OSTENDE, Belgium.

NOVČANICE svih izdanja Srbije i Crne Gore,
zatim SHS, bivše Jugoslavije i drugi bolji ma-
terijal svih zemalja — kupujem ili menjam za
poštanske marke. Ponude šalžite na adresu:
DIMITRIJE B. SPAJIĆ,
12, ul. Lomina
BEOGRAD (30).

TAKSENE MARKE

Srbije, Crne Gore, Bosne i Hercegovine, сва
окупациона издања, СТТ „В“ и сва само-
управна издања (области, окрузи, бановине,
срезови, градови, и општине) — купујем или
мењам за поштанске марке или други мате-
ријал.

ДИМИТРИЈЕ Б. СПАЈИЋ,
12, ул. Ломина,
Београд 30.

„THE AMERICAN REVENUER“

je jedini mesečni stručni list u svetu za fiskal-
ne marke svih zemalja. List je organ društva
„The American Revenue Association“, koje bro-
ji 700 članova. Tražite prospekte od
JOHN S. BOBO,
2318 Augusta Blvd,
Chicago 22, Illinois,
U. S. A.

ПОЗОР ФИЛАТЕЛИСТИ — ЦЕЛИНАШИ!

Због јаче специјализације појединих подручја
ликвидирам део своје збирке целине целога
света по државама. — Интересентима ћу вео-
ма радо дати све информације из области
сакупљања целина.

ИНЖ. МИРКО ВЕРНЕР,
Поштански фах:81,
НОВИ САД

ЖЕЛИМ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ МАРКЕ

1918—140 непоништене; исто Србију, Босну
итд. нудим нову Југославију, Мађарску, Ру-
мунију, Чешку, Вел. Британију и колоније,
непоништене и поништене.

В. Ј. MOULD
14, Brookdene Avenue,
Oxhey, Herts — ENGLAND.

TRAŽE RAZMENU:

PETER EICHLER. Freiberg / Sa. Hornstr.
7. DDR. — Traži razmenjivača; nudi DDR
od 1945 i Savezne nemačke republike.

GUY FUYNEL. 90, rue P. DE GIRARD.
PARIS 18. — Traži razmenu jugoslovenskih
za francuske.

HERBERT BECKER, Kürschnermeister.
HAGENOW/Meckl. Wilh. Pieck Str. 105.
DDR. — Traži razmenjivača jugoslovenskih za
nemačke marke.

ALGIRDAS ČEREŠKA. Šiauliai 2. Sodo
12 bt. 1. Lietuvos TSR (USSR—SSSR). —
Traži upotr. marke i karte; daje ruske.

R. FAVIER. 163, Route de la Châtre.
CHATEAUROUX (Jndre). France. — Traži
razmenu poništenih maraka.

BULANOW STEPAN. Brijanskaja obl.
KLINTZY. Perwomaisky per. 5. S.S.S.R. —
Traži Jugoslaviju od 1952, Srbiju, Hrvatsku,
Sloveniju. STT.

EIVOR HARRIS (MRS). Box 8. GUL-
LRINGEN. SWEDEN. — Traži razmenu. Ko-
resp. engleski i švedski.